

# OSVIITTA

## Pääsiäinen on ilon juhla

Kristillisen juhlan lisäksi pääsiäinen on myös kevään juhla.

sivu 3

**RISTIN TIELLÄ KULJE-  
TAAAN PÄÄSIÄISEEN**  
sivut 4-5

**PIISPAEHDOKKAAT  
HAASTATTELUSSA**  
sivut 12-13



KOTKA-KYMIN  
SEURAKUNTA



PYHTÄÄN SEURAKUNTA  
PYTTIS FÖRSAMLING

# PÄÄKIRJOITUS



## Pääsiäisen valo

Takana alkaa olla pitkä talvi ja pimeä aika. On ollut Ukrainan sotaa, sähkökriisiä ja epävarmuutta. On ollut pimeitä iltoja ja vähän valoa.

Nyt ollaan menossa kovaa vauhtia kohti kevättä ja kesää. Valoa.

Pääsiäinen on ollut itselleni jonkinlainen kevään käännekohta. Aurinko alkaa lämmit-  
tää ja valo kimaltelee lumihangessa. Valo lisääntyy ja mieli alkaa kaivata kotiin värejä  
ja raikkautta. Toisaalta huomaa myös, että kotona ikkunoissa alkaa näkyä likaa ja nurkissa kertynyttä pölyä. Mutta se, mikä on  
keväässä ja samalla myös pääsiäisessä tärkeintä: valo (ja värit) voittaa pimeyden.

Suomalaisessa pääsiäisessä näkyvät kevään merkit, ikkunoilla vihertää rairuoho ja maljakot täyttyvät pajunkissoista, narsissit ja kevätililjat kukkivat. Pääsiäinen on valon ja värien aikaa, vaikka samalla pitkäperjantaina kirkot pukeutuvat mustaan. Pitkäperjantai on ainoa pyhäpäivä, jonka liturginen väri on musta.



**Seuraavan kerran, kun katsot aurinkoon, niin iloitse! Sinä katselet ylösnousemuksen merkkiä.**

Pääsiäisen vietto alkaa palmusunnuntaista, jolloin Jeesus saapui Jerusalemiin aasilla ratsastaen. Palmusunnuntain nimi viittaa palmunoksiin, joita ihmiset heittivät Jeesuksen eteen tielle. Tähän liittyy tapa koristella kirkkoa palmunoksilla ja muilla lehvillä tai kantaa niitä kulkueissa. Suomessa palmun sijasta koti ja kirkko koristellaan pajunoksilla. Tästä juontaa juurensa myös virpomisperinne, jossa virvottava toivotetaan ”tuoreeks, terveeks, tulevaks vuodeks”.

Pääsiäissunnuntaina taas juhlietaan Jeesuksen nousemista kuolleista ja elämän voittoa kuolemasta ja pahoista voimista. Pääsiäissunnuntai on erityisesti ilon ja valon ja ylösnousemuksen juhla.

Seuraavan kerran, kun katsot aurinkoon, niin iloitse! Sinä katselet ylösnousemuksen merkkiä. Merkkiä siitä, että Kristus, todellinen maailman valo on voittanut kaiken pimeyden ja pahan vallan!

*Emilia Pulkki  
Päätoimittaja*

## Palveleva puhelin etsii lisää päivystäjiä

Kirkon keskusteluavun Palveleva puhelin ja chat hakee uusia päivystäjiä Etelä-Ky-  
menlaaksosta. Kurssi uusille päivystäjille alkaa huhtikuussa Kotkassa.

Palveleva puhelin ja chat on osa kirkon keskusteluapua. Päivystäjinä on kirkon työn-  
tekijöitä ja koulutettuja vapaaehtoisia ympäri Suomen. Puhelin on auki vuoden jo-  
kaisena päivänä klo 18-24, mutta Etelä-Kymenlaakson päivystäjät päivystävät aina  
klo 18-21.

### Merkityksellinen vapaaehtoistyö

Palvelevassa puhelimessa päivystäminen sopii yli 23-vuotiaille, jotka pystyvät sitou-  
tumaan päivystykseen kerran kuukaudessa 3 tunnin ajan. Lisäksi järjestetään työn-  
ohjausta tunnin verran kuukausittain.

– Päivystäminen edellyttää halukkuutta antaa aikaansa toisten ihmisten hyväksi ja  
myös tasapainoista elämäntilannetta, jotta on voimavaroja kuunnella toisia ihmisiä,  
sanoo auttamistyön seurakuntapastori **Hannamaria Yliraudanjoki** Kotka-Kymin  
seurakunnasta.

Päivystäjät sitoutuvat vaitiolovelvollisuuteen. Palvelu on anonymi, eikä päivystäjä  
koskaan kerro itsestään tietoja puhelinkeskusteluissa.  
Päivystäminen tapahtuu Kotka-Kymin seurakunnan tiloissa. Etelä-Kymenlaakson  
päivystysringissä on ihmisiä Pyhtään, Haminan ja Kotka-Kymin seurakunnista.

– Päivystäjät saavat tukea ja lisäkoulutusta sekä mahtavan päivystysporukan, jonka  
kanssa viettää aikaa. Lisäksi tietysti vapaaehtoistyön, jolla on merkitystä, kuvailee  
Yliraudanjoki.

### Kurssi alkaa huhtikuussa

Kurssi uusille päivystäjille järjestetään Kotkan seurakuntakeskuksella 12.4., 19.4.,  
11.5. ja 17.5 klo 17.30-20. Lisäksi on mahdollista osallistua Palvelevan puhelimen  
yhteiseen koulutuspäivään la 29.4. klo 9-13 Pyhtäällä.

Kaikki ilmoittautuneet haastatellaan ennen kurssia. Ilmoittautumiset 5.4. mennessä  
osoitteessa [www.kotka-kyminseurakunta.fi/palvelevapuhelin](http://www.kotka-kyminseurakunta.fi/palvelevapuhelin) tai Hannamaria Yliraud-  
anjoki p. 040 1967 547

Kurssilla annetaan kattava koulutus ihmisten kohtaamisesta ja auttamistyöstä puhe-  
limessa. Kurssilla painotetaan käytännön harjoituksia ja yhdessä oppimista. Lopuksi  
sovitaan harjoitteluvuoroista, joissa mukana on aina kokenut päivystäjä.



### TEKIJÄT

#### 24. vuosikerta

#### Julkaisija:

Kotka-Kymin seurakunta  
Pyhtään seurakunta



#### Päätoimittaja:

Emilia Pulkki  
emilia.pulkki@evl.fi

#### Toimitussihteeri:

Heidi Nevalainen  
heidi.nevalainen@evl.fi

#### Osviitan toimitusneuvosto:

Stiina Kiiveri  
Kirsi Rasanen  
Kari Tiusanen  
Marjo Kaijansinkko  
Mervi Liimatainen

#### Jakelu:

Kaupunkilehti Ankkuri/  
SSM Itä-Suomi Oy  
Jakelumuuistutukset, p. 05 226 6300

#### Pyhtään seurakunta

#### Kirkkoherranvirasto

Motellikuja 4, 2.krs, 49220 Siltakylä  
Avoinna ma ja ti klo 9-13 sekä to  
klo 12-16  
p. 044 743 1040  
pyhtaa.kirkkoherranvirasto@evl.fi

#### Kotka-Kymin seurakunta

kirkkoherranvirasto.kotka-kymi@evl.fi

#### Kirkkoherranvirasto (Kotkansaari)

Avoinna arkisin klo 9-15  
Kotkan seurakuntakeskus  
Mariankatu 14 E, 48100 Kotka  
p. 040 196 7533

#### Kirkkoherranvirasto (Karhula)

Avoinna arkisin klo 9-15  
Karhulan seurakuntakeskus  
Karhulantie 33, 48600 Kotka  
p. 040 196 7533



**Iloitse, tytär Siion! Riemuitse,  
tytär Jerusalem!  
Katso, kuninkaasi tulee.  
Vanhurskas ja voittoisa hän on,  
hän on nöyrä, hän ratsastaa aasilla,  
aasi on hänen kuninkaallinen ratsunsa.  
Sak. 9:9**



**Vaikka elämään kuuluu väistämättä myös varjopuolia, niin elämä on lahja, josta saa iloita ja nauttia.**

**- Aleksi Leppänen**



Pyhtään seurakunnan seurakuntapastori Aleksi Leppänen arvostaa yksinkertaista ja luonnonläheistä elämää

## Yhteisen kasvun tiellä

**Pyhtään seurakunnan seurakuntapastori Aleksi Leppäsen mukaan seurakunta tarjoaa vastakulttuuria nykyiselle, kiivaalle elämänmenolle.**

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Pyhtään seurakunnassa vastikään virassa aloittanut seurakuntapastori **Aleks Leppänen** arvostaa yksinkertaista ja luonnonläheistä elämää.

Hän toivoo, että pystyisi rakentamaan omaa elämäntapaansa yhä enemmän yksinkertaiseen suuntaan.

- Siihen kuuluu vakaas ja luonnon rauhallisuus ja hiljaisuus, Leppänen sanoo.

Hän katsoo, että seurakunta toimii osaltaan vastakulttuurina nykyiselle kiivaalle elämäntahdille. Leppäsen mukaan seurakunta on paikka, minne voi tulla rauhassa ja ilman suorituspainetta hengähtämään ja lepäämään.

Leppänen aikoo tuoda Pyhtäälle mukanaan ”hiljaisuuden viljelyä”, mistä hän mainitsee esimerkkinä arkiretriitit. Lisäksi helatorstaina järjestetään Pyhtäältä Loviisan Ruotsinpyhtäälle vaellettava pyhiinvaellus.

- Pyhiinvaelluksessa luonto, hiljaisuus ja rauhoittuminen yhdistyvät kehollisuuteen.

### Pastori ja opettaja

Kotkasta kotoisin oleva Aleks Leppänen valmistui Helsingin yliopistosta teologian maisteriksi vuonna 2020. Pääaineenaan uskonnonfilosofiaa opiskellut Leppänen voisi toimia myös perusopetuksessa ja lukiossa uskonnon ja psykologian opettajana, mutta hän sanoo seurakuntapastorin työn tuntuvan hänelle omimmalta.

- Papin monipuolisessa työssä kohtaa eri ikäisiä ja eri elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Kristinusko on kasvun tie ja pap-

pina kasvetaan seurakuntalaisten kanssa yhdessä tiellä eteenpäin.

Leppäsen ensimmäinen työpaikka papina oli Keski-Suomessa Multian seurakunnassa. Hän sanoo hakeutuneensa tietoisesti pieniin maalaisseurakuntiin, koska kaupunkiseurakunnissa henkilökuntaa jaetaan hyvin pitkälti toimialoitain.

- Pappuus on kokonaisvaltaista. Pienessä seurakunnassa papin toimenkuvan monipuolisuus vieläpä korostuu. Toisaalta Pyhtää on myös sijainniltaan minulle sopiva. Tällä hetkellä pendelöin töihini Kouvolan kodistani.

### Kehollista vastapainoa

Teologian maisterin tutkinnon lisäksi Aleks Leppäsellä on työn alla työyhteisökehittäjän ammattikorkeakoulututkinto.

- Seurakunnan kaltaisen hengellisen yhteisön luonteeseen kuuluu hyvinvoinnin rakentaminen. Toimintatavoissa täytyy huomioida seurakuntalaisten lisäksi myös työntekijöiden hyvinvointi, Leppänen sanoo.

Pohdiskelijatyypinä hän myöntää hautovansa mielellään ajatuksia, lukevansa, kirjoittavansa ja opiskelevansa. Vaikka Leppästä kiehtoo eläytyminen ja toisten rinnalla kulkeminen, hän myöntää, että erilaisten ihmisten ”taajuudelle asettuminen” ja läsnäolo syövät toisinaan hänen voimavarojaan.

Leppänen latautuu kuuntelemalla musiikkia, erityisesti 1970-luvun funkia ja soulia ja uimalla.

- Uimisen kehollisuus on vastapainoa ajattelulle ja kanssakäymiselle ihmisten parissa. Liikuntaan voi suhtautua kehollisena rukouksena, missä tulee esiin kristillisyyden kouriintuntuva puoli, joka monesti tässä ”sanon kirkossa” on jäänyt katveeseen.

### Iloa ja huumoria

Alex Leppänen sanoo, että joulun ja pääsiäisen välille sijoittuva paastonaika on ”tutkimuksen aikaa”, mikä huipentuu pääsiäiseen.

”Pääsiäisenä juhlietaan sitä, että Jeesuksen ylösnousemuksen myötä tuonpuoleisen ja tämänpuoleisen raja murtuu.”

Leppänen sanoo, että pääsiäinen on ennen kaikkea ilon juhla.

- Vaikka elämään kuuluu väistämättä myös varjopuolia, niin elämä on lahja, josta saa iloita ja nauttia. Huumorikaan ei ole Jumalalle vierasta.



## Pyhiinvaellus on ruumiin rukousta

Pyhiinvaellus on matka pyhänä pidettyyn paikkaan. Se voi olla uskon ilmaisemista tai itsensä haastamista.

Pyhiinvaellus on yksinkertaistettuna matka johonkin paikkaan, jota pidetään pyhänä. Vuosittain miljoonat ihmiset matkustavat pyhiinvaelluskohteille. Eri uskonnoissa ja kulttuureissa on useita keskeisiä pyhiinvaelluskohteita, kuten pyhiä kaupunkeja ja paikkoja. Kristinuskossa tärkeitä kohteita ovat esimerkiksi Rooma, Jerusalem ja Santiago de Compostela.

Luterilaiselle vaeltajalle pyhiinvaellus on ruumiin rukousta, hengellisen elämän hoitamista ja hengittämistä Jumalan tahdissa. Se voi olla oman uskon ilmaisevista, mutta aina pyhiinvaellusta ei tehdä suoraan uskonnollisista syistä. Motiivina voi olla myös irtioton kaipuu, itsensä haastaminen ja omien rajojen kokeileminen tai vain kiinnostus luonnossa vaeltamiseen ja kulttuurihistoriallisiin kohteisiin.

Tavallisella vaelluksella ja pyhiinvaelluksella on kuitenkin yksi ero: pyhiinvaellukseen liittyy aina henkinen tai hengellinen ulottuvuus, jonka vaeltaja itse määrittelee. Pyhiinvaellukseen sisältyy merkityksen etsintää, ihmettelyä ja pyhyden äärelle asettumista. Voi olla, että hengellinen ja henkinen ulottuvuus aukeaa vasta matkan jälkeenkin. Kokemuksena pyhiinvaellus on kokonaisvaltainen: se on paitsi fyysistä etenemistä myös syvyyssuunnassa tehty matka.

### Pitkäperjantain pyhiinvaellus

Pe 7.4. klo 11 järjestetään pitkäperjantain pyhiinvaellus, jolle lähdetään Langinkosken kirkolta jumalanpalveluksen jälkeen. Reitti on noin 13 km. Kuljemme rauhallista tahtia. Paluu on samaan paikkaan. Reitin puolivälissä on mahdollisuus keittolounaaseen omakustanteisesti. Ilmoittautumiset 1.4. mennessä (ruokailua varten) sähköisesti os. [www.kotka-kyminseurakunta.fi/pyhiinvaellus](http://www.kotka-kyminseurakunta.fi/pyhiinvaellus) tai Tuomi Larvi p. 044 762 9488.

### Helatorstain pieni pyhiinvaellus

To 26.5. järjestetään helatorstain pieni pyhiinvaellus Pyhtäältä Ruotsinpyhtään kirkkoon. Matka on noin 7 km. Lähtö on klo 12.30 Kläsarön voimalaitokselta. Vaelluksen päätteeksi vietetään viikkomessu Ruotsinpyhtään kirkossa. Paluukuljetus on järjestetty. Ilmoittautumiset 22.5. mennessä: Marjo Kujala, p. 044 743 1025, [marjo.kujala@evl.fi](mailto:marjo.kujala@evl.fi).



Ristin tiellä saa ensi-iltansa palmusunnuntaina, kanttori Jarmo Kaijansinkolle kotoisassa Kymin kirkossa.

## Armotonta työtä ja yhtä juhlaa

**Kanttori Jarmo Kaijansinkko yllätti säveltäjänä itsensäkin. Ristin tiellä -kärsimysnäytelmän musiikki syntyi etuajassa**

Teksti ja kuva Hannele Niemi

”Jos et muita töitä saa, niin ryhdy Herran palvelijaksi”, olivat lemiläisen Matti Kaijansinkon viimeiset sanat pojalleen, **Jarmo Kaijansinkolle**.

Lemiläistä veisuuperinnettä vaalintu puuseppäisä kuoli vuonna 2005. Seuraavana vuonna muusikkopoika aloitti kanttorina Kotka-Kymin seurakunnassa.

Vuonna 1974 Taipalsaarella syntyneestä Kaijansinkosta piti tulla musiikinopettaja tai jazz-muusikko. Kaksi musiikin maisteritutkintoa suorittanut ehti kuitenkin – ennen kanttorin virkaa – toimia Kuopion teatterin kosketinsoittajana ja varakapellimestarina, jolla oli kuoropiireissään kysyntää. Myös proge-jazz-bändi Hannu Lepola ystävineen otti aikansa, ottaa yhä.

Kanttorintyö tuntui, ainakin aluksi, rauhoittavan kiireistä elämää. Toki toistuvat rutiinit tuovat haasteensa.

– Tähän työhön sisältyy paljon kaikkea. Minulle parasta ovat siunausotot. Jään myös mielelläni juttelemaan ihmisten kanssa, mutta:

– Kirkko haluaa nyt palvella kaikkia, mutta meidän työntekijöiden tehtäviin ei kuulu miellyttää tai mielistellä.

### Vallalla voittajan olo

Koronan alla kanttori myönsi itselleen, että oli hyvin väsynyt. Koronasta tuli hyvä katko ja tervetullut koulu, jota Kaijansinkko jatkoi vielä virkavapaalla 2022. Palattuun töihin syyskuussa, hän sai yl-

lätykseksen kutsun säveltäjäksi. Pääsiäiseen 2023 valmistavaan kärsimysnäytelmään Ristin tiellä tarvittiin musiikki.

– Vaikka olen vuosikautia soittanut ja sovittanut muun muassa musikaaleja, en ollut koskaan säveltänyt mitään.

Sävellystyö oli uusi ja virkistävää haaste kokeneellekin musiikin ammattilaiselle.

– Armotonta työtä, kuvailee Kaijansinkko, joka sukelsi säveltämisen maailmaan lokakuussa. Tiukat aikataulut itselleen asettanut kanttori sai työn valmiiksi etuajassa, jo tammikuussa.

Haastattelussa, kuukausi ennen Palmusunnuntain ensi-iltaa Kymin kirkossa Kaijansinkko kuvailee oloaan voittajaksi.

– Suurin tuska oli tuotosvaihe, kun käsissä oli vain teksti. Onneksi 22 teemaa supistui lopulta viideksi.

Ja niin vain musiikkia alkoi tulvia alitajunnasta.

### Ajanhenkinen sekamelska

Kokeneena sovittajana Kaijansinkko hallitsee yhdistelyn taidon.

– NykYTEKNIikka tekee kaiken niin paljon helpommaksi.

– Ryhdyin kuuntelemaan soundtrackeja. Kuten useimmissa sävellyksissä, tässäkin kaikki ei ole ihan omaa. Varastin ja lainasin; leikkasin ja liimasin. Kokonai-

suus syntyi lopulta lukuisista palasista.

Pähkinänkuoressa: elokuvamusiikkia ja kansanlauluja, progea ja passioita.

Ristin tiellä -musiikki on sävelletty instrumenteille, ei ihmisäänille tai kuorolle. Esityksessä lauletaan yksi virsi yhdessä.

Esimerkiksi Jeesuksen matkaa Jerusalemiin taustoittaa marssi, jonka kansanmusiikkiteemaisen lastenlaulumaisen sävelkulun Kaijansinkko keksi hakiesaan poikaansa koulusta.

– Musiikkiin on upotettu myös virren teemoja, väliin vähän pilailuakin sekä häivähdys Led Zeppelinin Stairway to Heavenistä.

Säveltäjä kuvailee kokonaisuuttaan ei perinteiseksi, ajan henkeen sopivaksi uudeksi näkökulmaksi sekä sekamelskaksi.

### Armollinen jo itselleenkin

– Tästä tuli isompi kuin ajattelin, Kaijansinkko huokaisee, mutta ei myönnä jännittävänsä.

– Mitään hävettävää minulla ei ole. Olen jo oppinut suhtautumaan armollisemmin sekä itseeni että työhöni.

– Tämähän on yhtä juhlaa!

– Tämä on koeponnistus, jolle saattaa tulla jatkoakin.

Noin 50 minuutin mittainen esitys tuo Kaijansinkolle uuden elämyksen myös siinä, että kerrankin hän ei toimi itse soittajana.

– Olen kippari, joka saa nauttia tekemästään.

Kymin ja Langinkosken kirkkoissa kippari pääsee urkuparvelle viiden muusikon kanssa. Kotkan seurakuntakeskuksessa ollaan alttarilla yhdessä kuoron ja näyttelijöiden mukana.

Kanttori Kaijansinkon moni pääsiäinen on mennyt messuissa. Tänä vuonna häntä armahdetaan: Pääsiäisenä on vain yksi jumalanpalvelus.

– Tosin kärsimysnäytelmän kanssa menee viisi päivää putkeen.



**Jeesus otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: ”Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni.” Luuk. 22:19**



Teatteriryhmä Kimara esittää Ristin tiellä -kärsimysnäytelmän Kotkassa hiljaisella viikolla.

## Ristin tiellä

**Koskettava ja näytävä Ristin tiellä -näytelmä värittää tulevan pääsiäisen hiljaisen viikon ohjelmaa Kotkan kirkkoissa.**

Teksti Emilia Pulkki, kuva Jaana Reinikainen

Ristin tiellä -niminen kärsimysnäytelmä toteutetaan Kotka-Kymin seurakunnan ja Teatteriryhmä Kimaran yhteistyönä. Kärsimysnäytelmän pohjana ovat Johanneksen evankeliumin kuvaamat tapahtumat.

Näytelmä esitetään peräkkäisinä iltoina Kymin kirkossa, Langinkosken kirkossa ja Kotkan seurakuntakeskuksessa.

Näytelmän on käsikirjoittanut ja ohjannut **Reijo Pauku**. Hän on kirjoittanut monologiroolit tapahtumia syventämään Pontius Pilatukselle, Herodekselle, Juudakselle, Neitsyt Marialle ja Elisabeth-nimiselle naiselle, tempelikauppiaille sekä kansanmiesten ajatuksia ilmentävälle kamelikuskille. Juudasta Pauku ei pyri kuvaamaan pelkkänä kavaltajana vaan myös reaali poliitikkona.

– Olemme harjoittelemassa pääsiäisen tapahtumiin liittyvää näytelmää Ristin tiellä, jota esitetään kolme kertaa Kotkassa ja Karhulassa sisällä kirkossa, eikä ulkona, kuten on tehty aikaisemmin muutamia kertoja, toteaa näytelmän ohjaaja Reijo Pauku.

Näytelmässä nähdään lavalla Teatteriryhmä Kimaran jäseniä sekä esiintyjiä alueen eri harrastajaryhmistä.

– Nyt ensi-iltansa saava Ristin tiellä on kirjoittamani uusi teksti, joka kertoo pääsiäisen tapahtumista uudesta näkökulmasta. Ääneen pääsevät kuningas Herodes ja Pontius Pilatus, myöskin kansan mielipiteitä kuullaan lammaspaimenen ja torikauppiaiden suulla. Tulkintaa tukee, ja sille antaa syvyyttä kanttori Kaijansinkon

säveltämä musiikki ja vaivoja säästelemättä hankittu valo- ja äänitekniikka sekä puustus, kertoo Pauku.

Ristin tie -näytelmän musiikit on säveltänyt, sovittanut ja koonnut Kotka-Kymin seurakunnan kanttori **Jarmo Kaijansinkko**. Musiikki koostuu noin viidestä lyhyestä teemasta, joita muunnellaan harmonisesti ja rytmisesti näytelmän eri kohtauksissa.

Omien sävellysten lisäksi Kaijansinkko on lainannut teokseen The Jesus Film -elokuvan säveltäjän John Bisharatin säveltämiä teemoja. Musiikillisia aineksia on hyödynnetty myös virsistä, sekä J.S. Bachin ja Duke Ellingtonin musiikista. Kaijansinkko kuvailee näytelmän musiikkia tyyliään kansanmusiikiksi, jossa

on vaikutteita progressiivisesta rockista, jazzista ja klassisesta musiikista.

### RISTIN TIELLÄ - KÄRSIMYSNÄYTELMÄ

#### Esitykset:

- Su 2.4. klo 18 Kymin kirkossa
- Ma 3.4. klo 18 Langinkosken kirkossa
- Ti 4.4. klo 18 Kotkan srk-keskuksessa

Vapaa pääsy. Käsiohjelma 10 €.

## Palmusunnuntaista kiirastorstaihin, pitkäperjantaista pääsiäiseen

Pääsiäinen on vanhin ja tärkein kirkollinen juhla, jota vietetään Jeesuksen ylösnousemuksen kunniaksi. Pääsiäistä edeltää hiljainen viikko, jonka aikana muistellaan Jeesuksen ylösnousemusta ja kuoleman voittamista.

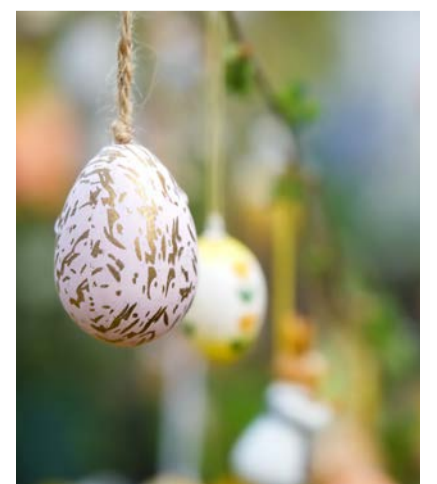
Viikko alkaa palmusunnuntaista, päivästä jolloin Jeesus ratsasti Jerusalemiin. Aasilla ratsastavan Jeesuksen eteen levitettiin palmunlehviä ja huudettiin ”Hosianna”. Koristellut pajunoksat ovat suomalaisen vastine palmunlehville.

Kiirastorstaina Jeesus vietti viimeistä ateriaansa opetuslastensa kanssa. Aterialla hän asetti ehtoollisen, jossa leipä oli hänen ruumiinsa ja viini verensä. Tätä pidetään ensimmäisenä ehtoollisena ja kirkossa tapahtuvan ehtoollisen esikuvana.

Hiljainen viikko loppuu pitkäperjantaihin, Jeesuksen ristiinnaulitsemisen päivään. Pitkäperjantain jälkeen vietetään varsinaista pääsiäisjuhlaa, pääsiäissunnuntaita ja toista pääsiäispäivää.

Pääsiäissunnuntaina juhlietaan Jeesuksen nousemista kuolleista ja elämän voittoa kuolemasta ja pahoista voimista. Toinen pääsiäispäivänä eli maanantaina Jeesus ilmestyi opetuslapsilleen, mikä vakuutti heidät siitä, että Jeesus oli voittanut kuoleman.

Kristillisen juhlan lisäksi pääsiäinen on myös kevään juhla, johon liittyvät rai ruoho, narsissit, kanit ja monet muut asiat. Lisäksi kevätpäiväntasauksen jälkeen päivä pitenee ja vertauskuvallisesti sanottuna elämä voittaa kuoleman.





**Ikonissa ei saa olla mitään häiritsevää, kaiken pitää olla oikein ja ikonin tulee saada kontakti katsojaan. Jos tämä ei toteudu, ikonissa on jotakin vikaa.**

– Ritva Koverola



– Minusta tuntui, kuin ylhäältä olisi käynyt käsky ryhtyä ikonimaalariksi, Ritva Koverola kertoo.

## Ihmeellisen kauniit ikonit

**Ikonimaalari Ritva Koverola paneutuu työssään pyhien elämään ja ajatuksiin.**

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Kodin seinillä on erilaisia ikoneja, hyllyillä hehkuvat munat, joihin on maalattu ikoneja. Suurimmat niistä ovat strutsinmunia. Maljakoissa on tietysti värikkäitä virpomavitsoja pääsiäistä odottamassa.

Haminalainen **Ritva Koverola** on ikonimaalari ja ikonimaalauksen opettaja.

– Motiivini ikonien maalaamiselle on, että sen myötä voin paneutua pyhien elämään ja ajatuksiin. Saan niistä elämänohjeita ja viisautta, ja se on samalla oman itseni hengellistä kasvattamista.

### **Oikea ikoni on uskon tulkki**

Ritva Koverola muutti Haminaan upseerimiehensä työn myötä.

– Mieheni oli ortodoksi, ja hänen sukunsa oli vanha ortodoksinen suku Salmista. Lapsemme kastettiin ortodokseiksi, ja minustakin tuli ortodoksi.

Kirkossa käydessään hän ihastui niiden kauneuteen ja ikonien värimaailmaan. Opettajana työskennelleestä Ritva Koverolasta tuntui, kuin ylhäältä olisi käynyt käsky ryhtyä ikonimaalariksi.

Kuvataide on aina ollut lähellä hänen sydäntään. Mutta hän ei tuntenut yhtään ikonimaalaria tai ikonimaalauksen opettajaa, eikä hänellä ollut yhtään ikonikirjaakaan. Kouvolalainen ikonimaalauspiiri antoi sitten perustiedot ja -taidot.

Ikonimaalaukseen ei nimittäin voi aloittaa

ilman asiantuntevaa opetusta. On opittava, miten ikoneja teknisesti maalataan ja on tunnettava ikoniteologiaa. Oikea ikoni on ortodoksinen kirkon uskon tulkki, ja kaikki aiheet ja maalaamisen ohjeet on tarkkaan määritetty.

### **Kristus ja neitsyt Maria ikoneissa**

Määritetty on myös, keitä pyhiä ikoniin saa maalata. Ensiksikin ovat Kristus-ikonit. Neitsyt Maria -ikoneissa Maria on Jeesus-lapsen kanssa tai harvemmin yksin. On yli sata tarkkaa kaavaa, miten nämä Maria-kuvat on maalattava.

Enkelit kuuluvat myös ikoneihin. Pyhien – joka tarkoittaa pyhiä henkilöitä – ikoneita on paljon. Kaikkia voidaan kuvata joko henkilöinä tai jossakin tapahtumassa. Erikoiselta tuntuu, että pyhien ulkonäön tulee olla sellaisia, kuin he todellisuudessa olivat. Jonkun on pitänyt nähdä heidät tai olla mukana tapahtumassa, joka ikoniksi ikuistetaan.

Miten tämä on mahdollista?

– Tapahtumat kerrotaan Raamatussa ja muissa kirjoituksissa. Apostoli Luukasta pidetään ensimmäisenä ikonimaalarina, ja ikoneja jäljennetään hänen malliansa mukaan, Ritva Koverola kertoo.

Ikonien pyhät ovat eri tavoin tunnistettavissa. Pyhällä Nikolauksella esimerkiksi on yllään piispan vaatteet.

Ikoneihin liitetään usein ihmeet. Kerrotaan ihmeitä tekevästä ikoneista, ja

kerrotaan myös ihmeistä, joita ikonimaalarit ovat kokeneet. Ritva Koverolaa ihmeet hymyilyttävät.

– Ihan tavallisia pulliaisia me ikonimaalarit olemme.

Mutta hänen sanoissaan on kuitenkin se pieni sävy, joka kertoo jotakin muuta. Ja ihmeitähän on monenlaisia: ikonin katsoja voi kokea mielessään ihmeen, ikonista huokuvan tunteen, rauhan tai energian.

### **Vuosituhantinen munatemperektekniikka**

Myös Ritva Koverolan maalaamat ikonimunat ovat pysähdyttävän kauniita. Pääsiäismunanahan on ortodoksinen kirkon pääsiäisperinteeseen kuuluva koriste-esine, joilla koristellaan pääsiäisaijakkana koteja, ikoninurkkauksia ja muita paikkoja. Pääsiäismunan takaa löytyvät kirjaimet XB, jotka tarkoittavat, että Kristus on ylösnoussut.

Pääosa munista on puumunia, jotka on saatu kotimaisilta puusepiltä tai ulkomailta, esimerkiksi Italiasta.

Kulta kuuluu oleellisesti ikoneihin.

– Se on Luojan luoma alkuaine, jota ihmiset eivät pyrkimyksistään ole pystyneet saamaan aikaan. Kulta kuvastaa parhaiten Luojan taivaallista valoa ja läsnäoloa.

Kulta on edesauttamassa ikonien suurta merkitystä: ne tulevat kohti katsojaa, ja

katsoja on vuorovaikutuksessa ikonin pyhän kanssa.

– Ikonissa ei saa olla mitään häiritsevää, kaiken pitää olla oikein ja ikonin tulee saada kontakti katsojaan. Jos tämä ei toteudu, ikonissa on jotakin vikaa.

Ikonien värit ovat aivan oma lukunsa. Ritva Koverolan käyttämät värit saadaan aikaan kivistä ja mineraaleista. Hän ottaa esiin arvokkaita sinisiä kiviä, lapis latsuleja, joita hänen poikansa on tuonut Afganistanista.

Kun hän laittaa ne veteen, sinisyys kirkastuu ja kivet alkavat hohtaa. Eri väreille on omat kivensä.

Kivet pienennetään ensin vasaralla murskeeksi. Sitten murske jauhetaan pigmentiksi. Ennen maalaamista Ritva Koverola lisää pigmenttiin kananmunan keltuaista, valkoviiniä ja pisanan laventeliöljyä.

Tämä on se vuosituhansien ajan tunnettu munatemperektekniikka.

### **Ikonit koskettavat aikamme ihmisiä**

Ritva Koverolan 40-vuotisnäyttely Matkalla pyhään pidettiin viime syksynä Helsingissä Kulttuurikeskus Sofian galleriassa. Se sai suuren suosion ja osoitti, että ikonit todellakin koskettavat tämän päivän ihmisiä.



Päivi Härkösen (vasemmalla) eläkesuunnitelmiin sisältyy vesivärejä ja piirustuslehtiöitä. Päivi Ihatsu nauttii siitä, että päivisin on aikaa ulkoilla ja liikkua.

## Kysytäänpäs Päiviltä

**Tänä keväänä Kotka-Kymin seurakunnassa saatellaan eläkkeelle kaksi tärkeää Päiviä. Molemmat ovat toimistosihteereitä, joilla on takana 40-vuotinen ura seurakunnan työssä.**

Teksti ja kuva Heidi Nevalainen

Haastattelijan käsissä olevat kynä ja lehtiö saavat heti huomiota.

– Kun aloitin työt, työvälineinäni oli sähkökirjoituskone, lankapuhelin, kynä ja paperi. Kun lopetin, oli työpisteellä tietokone ja älypuhelin. Mutta kynästä ja paperista en luopunut, toteaa **Päivi Ihatsu**.

Vieressä toinen Päivi, **Päivi Härkönen** on samaa mieltä. Molemmilla on takana 40-vuotinen ura seurakunnassa, joten monenlaisia muutoksia on nähty.

– Esimerkiksi kirkkohallitukseen tehtävät tilastot kirjoitettiin kirjoituskoneella ja muistaakseni siinä oli välissä kaksi kalkkeeripaperia. Auta armias, jos teit virheen, muistelee Härkönen.

Niinpä tietokoneiden tulo toimistoon otettiin vastaan ennen kaikkea ilolla. Virheiden korjaus helpottui ja tekstien tallennuskin oli tervetullutta.

### Sijaisuudesta elämänuraan

Päivi Härkönen asteli ensimmäistä kertaa seurakunnan palvelukseen 8.4.1980 taloustoimistoon toimistoapulaiseksi.

– Minulle luvattiin töitä yhdeksi vuodeksi. Tässä ollaan, 43 vuotta myöhemmin, nauraa kirkkoherranvirastossa toimistosihteerinä työskentelevä Härkönen.

Päivi Ihatsu tuli puolestaan seurakunta-

sihteerin äitiysloman sijaiseksi 1.5.1983. Hänelläkin siis lyhyt pesti venähti lopulta koko työuran mittaiseksi. Nykyisin sellainen alkaa jo olla harvinaista, mutta molemmat Päivit toteavat, että vakituisesta työstä kannatti pitää kiinni.

– Tuli perheen perustamista, asunnon hankintaa. Ja kyllä minä olen tuntenut seurakuntatyön omaksi, ja sen, mitä seurakunta edustaa, sanoo Päivi Ihatsu.

### Virkapukuna hame

Mutta millainen työympäristö seurakunta oli 80-luvulla? Päivi Ihatsu muistelee, että ilmapiiri oli muodollisempi ja asiakkaatkin astelivat sisään kirkkoherranvirastoon vähän arastellen.

– Sellaista vitsailua, mitä meillä nykyisin on kahvihuoneessa, ei olisi silloin ollut. Muodollisuudesta kertoi sekin, että viraston työntekijöillä oli määrätynlaiset työvaatteet. Jakku ja hame tai liivi ja hame. Vaateostoksille mentiin Kymen Asusteeseen, Maudiin tai Lehtoon koko toimistoväen voimin ja kaikille valittiin samanlaiset vaatteet.

– Kerran meillä oli kurssi Ruotsissa. Eihän me ajateltu asiaa, meillä oli työpuvut päällä, kun oltiin töissä. Punainen villatakki, skottiruutuinen hame ja valkoinen kirjottu pusero. Me kuljettiin siellä porukalla ja huvittuneita katseita saatiin. Sitten joku tajusi, että siellähän oli vaalit tulossa ja nehan luuli meitä puo-

lueen väeksi, muistelee Päivi Härkönen nauraen.

### Hymy kuuluu äänestä

Niin kirkkoherranvirasto kuin toimistosihteerin toimisto ovat paikkoja, joihin on oltu yhteydessä, kun ei varmasti tiedetä, kenelle asia kuuluu. ”Kysytäänpäs Päiviltä” kuului usein seurakuntakeskusten käytävillä. Ehkä toimistosihteerinä on joidenkin mielestä helpompi lähestyä kuin vaikkapa pappia?

– On, on. Kun olen sanonut, että tähän voitte ottaa yhteyttä tämän nimiseen pappiin, niin vastataan, että en minä nyt kuitenkaan ja jos minä vaan sinulle sanon, Ihatsu vahvistaa.

Hän piti aina mielessä, että puhelimestakin pitää kohdata ihminen ystävällisesti – sen nimittäin kuulee äänestä. Ja se, miten asiakas kohdataan, täytyy tulla jo selkäytimestä. Toisaalta on tärkeää olla oma itsensä, pohtii Härkönen.

– Ei saa esittää mitään. Ainakaan täällä Kotkassa sellainen ei toimi ollenkaan.

### Ei enää muutosta

Asiointia siirretään yhä enemmän verkkoon ja jotkut haluaisivat hoitaa sähköisesti jopa hautauksiin liittyvät asiat. Päivit uskovat kuitenkin, että kasvokkaisellakin kohtaamisella on edelleen oma arvonsa. Kaikilla ei edelleenkaan ole älypuhelin tai tietokonetta.

Maa ilma ja seurakunta kuitenkin muuttuvat koko ajan. Myös Ihatsun ja Härkösen työ on ollut muutosta muutoksen perään. Naiset toteavat, että jossain vaiheessa tulee vastaan se ikä, kun muutosta ei enää jaksaisi ottaa vastaan.

– Se myös edellyttäisi uuden opettelemista koko ajan, että pysyy kartalla. Vaikka oppisikin, se on hitaampaa kuin nuorella ihmisellä, sanoo Päivi Ihatsu.

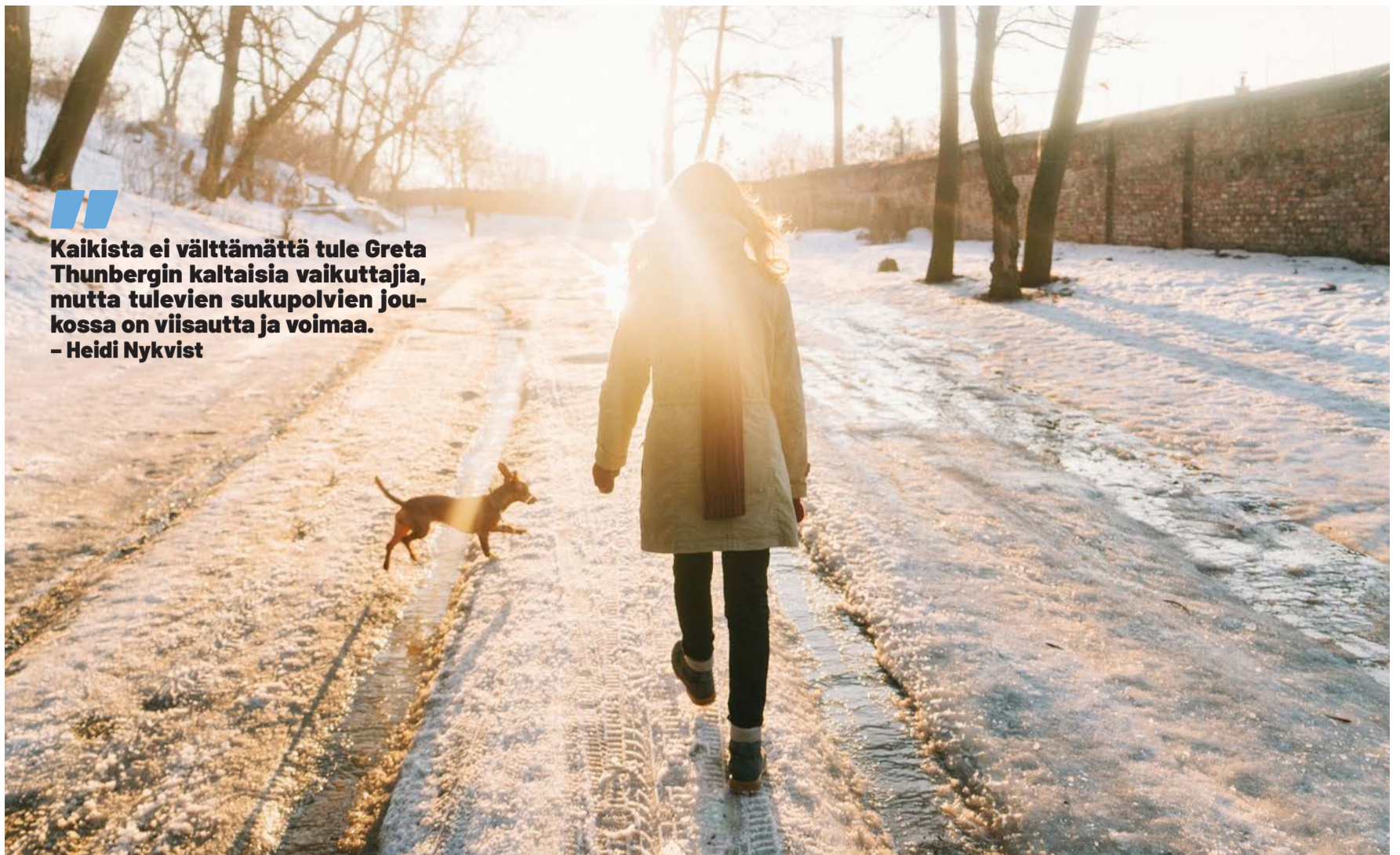
– Mutta on hyvä, että nuoret jatkavat ja työ jatkuu, tulee uusia ideoita ja uusia tapoja tehdä työtä.

Eikä seurakunta kokonaan ”Päivittömäksi” jää. Työntekijälistalta heitä löytyy nimittäin vielä ainakin kolme.



**Tämän päivän on Herra tehnyt, iloitkaa ja riemuitkaa siitä!**

Ps. 118:24



**Kaikista ei välttämättä tule Greta Thunbergin kaltaisia vaikuttajia, mutta tulevien sukupolvien joukossa on viisautta ja voimaa.**  
– Heidi Nykvist

Toivoa kaipaavan ei pidä pelätä epätoivon tunteita, koska molempia tarvitaan. Usein toivo kirkastuu keskellä epätoivoa.

## Toivoa paremmasta

**Maapallon tulevaisuus huolettaa, mutta toivoakin tarvitaan. Toivoa löytyy esimerkiksi yhteistyöstä, tiedostavista nuorista ja sen muistamisesta, että paljon hyvää on jo tehty.**

Teksti Heidi Nevalainen, kuva Arne Ormio

Toivon näkeminen vaatii harjoittelua. Kuvittelepa, että kun suljet toisen silmäsi, näkisit enää vain epätoivoa aiheuttavia asioita. Toisaalta, kun sulkisit vuorostaan toisen silmän, näkisitkin pelkästään toivoa tuovia asioita. Kun kummatkin silmät ovat auki, on sekä hyvä että paha nähtävillä. Molempia on katsottava, jotta toivo pysyy yllä.

Myös Kotka-Kymin seurakunnassa ympäristövastaavan tehtäviä hoitava **Riikka Klaavu-Pihlajamaa** sanoo, että toivo ja epätoivo kuuluvat yhteen.

– Toista ei ole ilman toista. Toivo tulee usein todellisemmaksi keskellä epätoivoa. Kirkastuu jollain lailla.

### Paasto ja toivo

Toivo on teemana myös tämän vuoden ekopaastossa. Mutta miten toivo ja paasto liittyvät toisiinsa?

– Paasto on toivon ilmentymä. Toivo on siinä, että paastoa seuraa pääsiäisen juhla, johon se valmistaa, sanoo Kirkkohallituksen ympäristön ja kestävän kehityksen asiantuntija **Ilkka Sipiläinen**.

– Ekopaaston ideana on luoda uutta toivoa. Siinä kokeillaan seitsemän viikon ajan toisenlaista elämäntapaa. Siinä ennakoidaan tulevaa, sellaista uutta, joka voi olla mahdollista.

Kampanjassa kannustetaan tekemään pieniäkin arkisia tekoja ympäristön hyväksi. Se on toivon kannalta tärkeää, toteaa myös **Riikka Klaavu-Pihlajamaa**.

– Ekokriisin keskellä aktiivinen toivo on tärkeää, eli sellainen toiminta joka synnyttää tai ylläpitää toivoa. Muutenkin pienten asioiden tekeminen oikeaan suuntaan, toivon suuntaan, luo toivoa.

### Paljon on jo tehty

Jos toiveikkuus tuntuu olevan hukassa, voi keskittyä miettimään asioita, jotka ovat jo menneet parempaan suuntaan. Näin yrittää ajatella myös Kymenlaakson Jäte Oy:n ympäristökouluttaja **Laura Sartamo**.

– Otsonikatoon pystyttiin reagoimaan nopeasti ja kansainvälisesti niin tehokkaasti, että asiastahan ei juuri enää tarvitse edes puhua. Esimerkkejä nopeasta toiminnan muutoksesta ovat myös korona ja sähkökriisi. Eli nopea muutos on hyvinkin mahdollinen, jos tahtoa löytyy. Jätealallakin on otettu suuria harppauksia kohti parempaa.

– En muista omasta lapsuudestani mitään muuta kierrätystä kuin sen, että tietyin väliajoin paikallinen urheiluseura keräsi paperia omakotialueen portin pielistä pienellä rekka-autolla. Paitsi että materiaalin kierrätys on lisääntynyt, myös kaatopaikkoja ei enää ole Suomessa. Sekin

on hyvä kehityssuunta, toteaa Sartamo.

### Nuorissa on voimaa

Yksi usein mainittu toivon lähde ovat lapset ja nuoret. Kotka-Kymin seurakunnan nuorisotyönohjaaja **Heidi Nykvist** uskoo, että nuoret ovat usein kiinnostuneempia ympäristöasioista kuin aikuiset.

– Nuoret ovat fiksuja, rohkeita, toisensa huomioon ottavia ja toinen toistaan auttavia. Heillä on valtavasti tietoa ja taitoa kuluttaa kestävämmiin ja suojella ympäristöä. Kaikista ei välttämättä tule Greta Thunbergin kaltaisia vaikuttajia, mutta tulevien sukupolvien joukossa on viisautta ja voimaa.

– Kaikilla ei toki ole mahdollisuutta toteuttaa vihreitä valintoja kaikessa, koska se vaatii viitseliäisyyttä, saattaa vaikuttaa negatiivisesti sosiaaliseen statukseen ja joskus ympäristölle parempi vaihtoehto voi olla kalliimpi, lisää Nykvist.

### Yhdessä tehden

Nuoret luottavat myös yhteistyön voimaan, mikä on tärkeä osa toiveikkaamman tulevaisuuden luomisessa.

– Joskus kuulee aikuisten kynnisesti sanovan, ettei yhden ihmisen panos riitä mihinkään ja että suurimmat toimenpiteet tulee tehdä isoissa yhtiöissä ja isoissa valtioissa, mutta nuorten tulevaisuus on täynnä toivoa. Jotta näkee tulevaisuu-

dessa toivon paremmasta, täytyy uskoa siihen, että voi itse siihen vaikuttaa. Nuoret myös innostavat ja tarpeen vaatiessa vaativat muitakin toimimaan, ajattelee Heidi Nykvist.

Myös Laura Sartamo saa voimaa ja toivoa kohdatessaan ihmisiä, jotka ajattelevat samoin kuin hän itse.

– En olekaan yksin näiden suurten asioiden kanssa. Työssäni parasta on ihmisten kohtaaminen ja se kokemus, että kuitenkin jonkun ajatuksiin voin vaikuttaa ja tarjota uusia toimintamalleja sekä se, että suuri osa ihmisistä haluaa toimia oikein.

### Mitä toivo on?

Sanotaan, että pessimisti ei pety – hän hän olettaa, että huonompaa on tulossa. Optimisti taas luottaa siihen, että asiat kääntyvät parhain päin. Toivo on jotain muuta. Toivo on sitä, että luottaa elämän merkityksellisyteen, vaikka tulevaisuudesta ei vielä tiedä.

– Minulla on peiliin kirjoitettuna lause ”Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.” Se on Jeremian kirjasta Raamatusta. Se luo minulle tulevaisuuden uskoa, Luojani on tulevaisuudessa ja Hän on tässä hetkessä. En tiedä millainen tulevaisuuteni tai maapallon tulevaisuus on, mutta voin luottaa siihen, että Jumala on sieläläkin, toteaa Riikka Klaavu-Pihlajamaa.





**Me saimme kiitoskirjeitä sotilailta, ja se tuntui todella hyvältä. Halusimme olla aina valmiita auttamaan.**  
– Eila Huttunen

Minulle ei jäänyt sotien ajoista pahoja pelkoja, mutta nyt Ukrainan sodan myötä ne vanhat asiat nousivat mieleen, Eila Huttunen kertoo.

## Pikkulottana Paijärvellä

**Eila Huttunen auttoi 10-vuotiaana evakkoja ja neuloi lapasia rintamalle.**

Teksti ja kuva Ulla-Maija Sievinen

Kotkalaisen **Eila Huttusen** kasvoille ja silmiin piirtyy jutellessa tuon tuostakin iloinen hymy. Hän juo kahvia ja muistelee menneitä.

Muisto päivästä, jolloin Ukrainan sota vähän yli vuosi sitten syttyi, saa kuitenkin hänet hyvin vakavaksi.

– Silloin minä todella pelkäsin. Mieleeni nousi aika, jolloin olin pieni tyttö, ja oli sota.

### **Kotiin tunkeutujat pelottivat**

Eila Huttunen on syntynyt vuonna 1930. Kun talvisota 30. marraskuuta 1939 syyti, hän oli yhdeksänvuotias. Perhe asui maalla Vehkalahden Paijärven kylässä isossa maatalossa. Isä oli kadonnut Lapin matkallaan ennen Eilan syntymää. Talossa asuivat Eilan lisäksi äiti **Impi**, Eilaa kahdeksan vuotta vanhempi veli **Alpo** sekä äidin sisko ja vanhemmat.

– Hamina oli lähellä, ja Paijärvelläkin kuultiin ilmahälytyksiä. Ne olivat pelottavia. Kannusjärvellä ammuttiin kerran yksi venäläinen lentokone alas.

Todella pelottavia lasten mielestä olivat myös jutut desanteista, neuvostoliittolaisista vakoilijoista. Tiedettiin, että heitä oli melko läheisissäkin metsissä ja pelloilla ja että he olivat tehneet pahuuksia. Kun joku vihje desantista tuli, häntä lähdettiin aikuisporukalla etsimään ja ottamaan kiinni.

Kaikista suurin pelko oli kuitenkin tämä: – Sitä pelättiin aina, että jos ne viholliset tulevat meille kotiin ja tekevät meille jotakin pahaa. Tällaista tapahtui, ei kylläkään meillä päin.

### **Äiti ja täti hoitivat peltotyöt**

Ruuasta ei maaseudulla sodan aikana ollut puutetta, sillä Eilan kotitalon mailta saatiin viljat ja perunat. Navetassa oli kuusi lehmää, ja voit kirjnuttiin itse maidosta.

– Äiti ja täti hoitivat peltotyöt ja maatalon muut hommat, ja minä autoin kaikessa, missä pystyin. Apua ei saatu naapureiltakaan, sillä kylällä ainoat miehet olivat vanhoja.

### **Sodan aikana ikkunat piti pimentää.**

– Mitään rullaverhoja ei ollut, vaan aikuiset levittivät ikkunoihin pahvit ja me lapset autoimme siinäkin työssä, Eila Huttunen muistelee.

Jatkosodan aikana Suomen maaseudulle sijoitettiin töihin tuhansia neuvostovangeja. Se oli monelle vangille onnenpotku, sillä maataloilla olot olivat paljon paremmat kuin työleireillä. Vankeja myös usein kohdeltiin lempeämmin kuin ankarat määräykset vaativat.

– Yhdessä Paijärven talossa oli töissä neuvostoliittolainen sotavanki. Hän kävi joskus meillä auttamassa peltotöissä. Nämä maaseudulle tuodut sotavangit olivat yleensä nuoria. Tämähän yritti jutella meille, eikä häntä osattu pelätä.

### **Kymmenvuotiaana pikkulottiin**

Sodan aikana lapsia tarvittiin koti- ja peltotöissä, mutta myös muualla tyttöjen osaaminen oli tarpeen. Eilan Alpo-veli kuului Suojeluskunnan poikaosastoon, ja siksi Eila halusi kymmenvuotiaana lähteä mukaan Lotta Svärdin pikkulottien toimintaan.

Paijärvellä pikkulottia oli kaikkiaan toistakymmentä.

Pikkulotat tekivät töitä esimerkiksi varusluollossa, muonituksessa ja toimistossa. Lisäksi he osallistuivat sodasta kärsimään joutuneen siviiliväestön avustamiseen. He avustivat sankarihautajaisissa, hoitivat sankarihautoja ja osallistuivat erilaisiin keräyksiin ja talkoisiin.

Paijärvelle saapui sodan kotoaan ajamia evakkoja, ja Eila oli avustamassa heidän muonituksessaan Paijärven koululla.

– He olivat kovin hädissään, ja mukana oli sellaisia sairaita ihmisiä, jollaisia en ennen ollut nähnyt. Me tytöt yritimme rauhoittaa heitä, juttelimme ja olimme ystävällisiä.

Eila oli auttamassa joka päivä, ja hän sai usein myös eläimiä hoitaakseen. Monella evakolla oli mukanaan eläimiä, lemmiä, koiria tai kissoja.

Pikkulotat neuuloivat lapasia ja myssyjä sotilaiden lämmikkeiksi rintamalle.

– Me saimme kiitoskirjeitä sotilailta, ja se tuntui todella hyvältä. Halusimme olla aina valmiita auttamaan.

### **Veljen kaatuminen oli pahinta**

Kun Eila Huttuselta kysyy, mikä oli sodassa pahinta, hän on hetken hiljaa ja vastaa:

– Alpo-veljeni kaatuminen rintamalla.

Se suru ei ole koskaan Eilan sydäimestä väistynyt.

– Meitä oli vain äiti, Alpo ja minä. Sitten ei Alpoa enää ollut.

Alpo kaatui 19-vuotiaana Maaselässä.

Veli oli pari kuukautta ennen kuolemaansa lomalla kotona, ja lähtiessään paluumatkalle rintamalle hän jätti kotiin rahansa, polkupyöränsä ja muut tavaransa.

Eila Huttunen on asunut Kotkassa 65 vuoden ajan. Hän toimi pitkään Kotkan Sotaveteraanit ry:n sihteerinä ja kirjantalon johtajana.

– Melkein joka lauantai olin jonkun sotaveteraanin hautajaisissa seppeleenlaskussa. Ensimmäinen laskettiin seppele ja sitten soitettiin lyhyt kappale.

Halu auttaa ja vaikuttaa on säilynyt läpi elämän. Palvelevassa puhelimesta Eila Huttunen kuunteli ihmisiä 20 vuoden ajan, ja Kotkan Karjalaisseurassa hän toimi 30 vuoden ajan, josta 10 vuotta puheenjohtajana.



# TAPAHTUMAT PYHTÄÄN SEURAKUNNASSA

## JUMALANPALVELUKSIA

- Su 2.4. klo 18 **Mahdollisuuksien ikkuna -messu** Siltakylässä. Kahvi- ja tee-etkot klo 17 alkaen.
- Ke 5.4. klo 12 **Hiljaisen viikon keskiviiikon hartaus** Siltakylän seurakuntatalossa
- To 6.4. klo 18 **Kiirastorstain iltamessu** kirkossa.
- Pe 7.4. klo 10 **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- Su 9.4. klo 10 **Pääsiäispäivän kaksikielinen messu** kirkossa.
- Ma 10.4. klo 12 **II pääsiäispäivän messu** Haaviston kyläkirkossa.
- Su 16.4. klo 10 **Messu** kirkossa. Elyn kirkkopyhä, saarna Antero Rasilainen. Kirkkokahvit ja Siionin kanteleen seurat kirkossa.
- Su 23.4. klo 10 **Sanajumalanpalvelus** kirkossa.
- To 27.4. klo 11.15 **Kansallisen veteraanipäivän seppeleenlasku** Haaviston sankarihauhdalla, klo 12 seppeleenlasku Pyhtään kirkon sankarihauhdalla, jonka jälkeen käynti Heinlahden muistomerkillä. Klo 13 pääjuhla Pyhtäänlinnassa, kahvit klo 12.30 alkaen.
- Su 30.4. klo 10 **Messu** kirkossa.
- Ke 3.5. klo 12 **Viikkomessu** Siltakylän seurakuntatalossa
- Su 7.5. klo 10 **Riparijumis** kirkossa.
- Su 14.5. klo 10 **Messu** kirkossa.
- Su 21.5. klo 10 **Messu** kirkossa. Ennen jumalanpalvelusta klo 9 kaatuneiden muistopäivän seppeleenlasku Haaviston sankarihautausmaalla. Messun jälkeen seppeleenlasku kirkon sankarihautausmaalla.
- Su 28.5. klo 10 **Messu** kirkossa.

## DIAKONIATYÖ

- Ma 17.4. klo 10 **Hopeakerho** Siltakylän seurakuntatalossa
- Ti 18.4. klo 14 **Hopeakerho** Kirkonkylän seurakuntatalossa
- Ke 19.4. klo 13.30 **Seurakuntakerho** Hirvikosken koululla
- Ma 15.5. klo 10 **Hopeakerho** Siltakylän seurakuntatalossa
- Ti 16.5. klo 14 **Hopeakerho** Kirkonkylän seurakuntatalossa
- Ke 17.5. klo 13.30 **Seurakuntakerho** Hirvikosken koululla

## LÄHETYS

- To 30.3. ja 20.4. klo 13 **Lähetyksen Yhdessä-ryhmä** Siltakylän seurakuntatalossa.

## MUSIIKKI

- Tervetuloa Lahjat jakoon -musiikki-ryhmään!** Seuraava musiikkitehtävä su 28.5. klo 10 Helluntaipäivän messussa. Harjoitukset toukokuun aikana. Lisätietoja: marjo.kajiansinkko@evl.fi

## LAPSET JA PERHEET

- Iltapäiväkerho** ti klo 13-15.30 Siltakylän seurakuntatalossa, 6-8-vuotiaille.
- Perhekerho** ke klo 9-11 Siltakylän seurakuntatalossa.
- Perhekerho** to klo 9-11 Kirkonkylän seurakuntatalossa.

## MUUT

- Keskiviikon keitokset - kaikille avoin ruokailu** Siltakylän seurakuntatalossa ke 5.4. ja 3.5. klo 16. Ruokaa valmistetaan 25 henkilölle. Ruokailun hinta 5 € ja alle 10-vuotiaat lapset ilmaiseksi.

- Mummot, mukulat ja papat myös -kerho** maanantaisin klo 13-15 Kirkonkylän ja Siltakylän seurakuntataloissa. Siltakylässä 24.4. ja 8.5. Kirkolla 3.4., 17.4. ja 15.5. Kerhoon voi tulla yksin, ystävän tai lapsen kanssa viettämään mukavaa vapaamuotoista yhdessäoloa ja nauttimaan kupposen kahvia juuri siksi ajaksi, kun itselle sopii.
- Kirkkoherranviraston uudet aukioloajat:** ma ja ti klo 9-13 ja to klo 12-16. Puhelin 044 743 1040 tai pyhtaa.kirkkoherranvirasto@evl.fi
- Tehdään yhdessä seurakuntaa - Vi gör tillsammans församlingen -WhatsApp-ryhmä.** Tekstinlukija, kolehdinkantaja, kahvinkeittäjä, laulaja, soittaja, kerhoavustaja, arkunkantaja, ja ja ja... Ilmoittaudu Marjo Kajiansinkolle p. 044 743 1050 tai Marjo Kujalalle p. 044 743 1025, niin pääset ryhmään mukaan ja voit löytää sieltä juuri sinulle sopivan tehtävän.
- Tiekirkko-oppaiden tehtävät taas jaossa!** Ilmoittaudu tiekirkko-oppaaksi Pyhtään kirkkoon kesälle 2023. Opastus ja viikkojen jako toukokuussa. Ilm. Aleksis Leppänen, aleksi.leppanen@evl.fi
- La 20.5. **Kirkonkylän kyläpäivä.** Kirkon naakat, kirkon esittelyä, hautausmaahan tutustumista, keppihevostietoa, haastekisa ja tarjottavaa kirkon ympäristössä



## PIENI PYHIINVAELLUS

Helatorstaina 26.5. Pyhtäältä Ruotsinpyhtään kirkkoon. Matka noin 7 km. Lähtö klo 12.30 Kläsarön voimailoksesta. Vaelluksen päätteeksi viikkomessu Ruotsinpyhtään kirkossa. Paluukuljetus järjestetty. Ilm. 22.5. mennessä: Marjo Kujala p. 044 743 1025, marjo.kujala@evl.fi



## PÄÄSIÄISPOLKU

Pyhtään kirkon pihapiirissä kierrettävissä omatoimisesti 4.4.-11.4. Polku alkaa Kirkon parkkipaikan ilmoitustaululta. Tule tutustumaan pääsiäisajan tapahtumiin ja tehtäviin. Joissain pääsiäispolun tehtävissä on QR-koodi, joten tarvitset mukaan oman älypuhelimien.



# TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

## PÄÄSIÄISEN TAPAHTUMAT JA JUMALANPALVELUKSET

### Palmusunnuntai 2.4.

- klo 10 **Messu** Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulussa tehdään virpomisvitsat ja virvotaan kirkkokansaa, palkkiona suklaamunia. Messu verkossa [www.kotka-kyminseurakunta.fi](http://www.kotka-kyminseurakunta.fi)
- klo 13 **Messu** Kymin kirkossa.
- klo 17 **Messu** Kotkan srk-keskuksessa.
- klo 18 **Ristin tiellä -kärsimysnäytelmä** Kymin kirkossa. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- Ma 3.4. klo 17.30 **Perheiden pääsiäiskirkko** Kymin kirkossa.
- Ma 3.4. klo 18 **Ristin tiellä -kärsimysnäytelmä** Langinkosken kirkossa. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- Ti 4.4. klo 18 **Ristin tiellä -kärsimysnäytelmä** Kotkan srk-keskuksessa. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- Ti 4.4. klo 18 **Synkkien virsien ilta** Kymin kirkossa.
- Ke 5.4. klo 13 **Ehtoolliskirkko** Langinkosken kirkossa.
- Ke 5.4. klo 17.30 **Iltamessu** Kymin kirkossa.
- Ke 5.4. klo 18 **Arjen hengähdys rauhan puolesta** Kotkan srk-keskuksessa.

### Kiirastorstai 6.4.

- klo 17 **Kiirastorstain messu** Kotkan srk-keskuksessa. Mukana Toivonlaulajat.
- klo 18 **Kiirastorstain messu** Kymin kirkossa.
- klo 19 **Kiirastorstain messu** Langinkosken kirkossa.

### Pitkäperjantai 7.4.

- klo 10 **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** Langinkosken kirkossa. Mukana Baiba Andersson, sello.
- klo 11 **Pitkäperjantain pyhiinvaellus** Langinkosken kirkolta. Lähtö jumalanpalveluksen jälkeen. Reitti on noin 13 km. Kuljemme rauhallista tahtia. Paluu samaan paikkaan. Mahdollisuus keittolounaaseen omakustanteisesti reitin puolivälissä. Ilm. viim. 1.4. (ruokailua varten) sähköisesti os. [www.kotka-kyminseurakunta.fi/pyhiinvaellus](http://www.kotka-kyminseurakunta.fi/pyhiinvaellus) tai Tuomi Larvi p. 044 762 9488.
- klo 15 **Pitkäperjantain Jeesuksen kuolinhetken hartaus** Kymin kirkossa. Mukana Baiba Andersson, sello.
- klo 17 **Pitkäperjantain sanajumalanpalvelus** Kotkan srk-keskuksessa.

- La 8.4. klo 23 **Pääsiäisyön messu** Kymin kirkossa.

### I Pääsiäispäivä su 9.4.

- klo 10 **Pääsiäispäivän messu** Langinkosken kirkossa.
- klo 13 **Pääsiäispäivän messu** Kymin kirkossa. Mukana Kotka Canto.
- klo 17 **Pääsiäispäivän messu** Kotkan srk-keskuksessa. Mukana Kirkkokuoro.

### II Pääsiäispäivä ma 10.4.

- klo 17 **II Pääsiäispäivän messu "Uusin sävelin"** Kotkan srk-keskuksessa.

## PÄÄSIÄISEN TAPAHTUMAT VERKOSSA: [WWW.FACEBOOK.COM/KOTKAKYMI](http://WWW.FACEBOOK.COM/KOTKAKYMI)

- Palmusunnuntai 2.4. Klo 10 **Messu verkossa**

### Hiljainen viikko

- Ma 3.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- Ti 4.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- Ke 5.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- Kiirastorstai 6.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- klo 19 **Kiirastorstain hartaus**
- Pitkäperjantai 7.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- klo 10 **Pitkäperjantain hartaus**
- La 8.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- I Pääsiäispäivä su 9.4. klo 8 **Aamuhartaus**
- klo 10 **Pääsiäispäivän hartaus**
- II Pääsiäispäivä ma 10.4. klo 8 **Aamuhartaus**



# TAPAHTUMAT KOTKA-KYMIN SEURAKUNNASSA

## JUMALANPALVELUKSIA

Katso tarkemmat messutiedot osoitteesta [www.kotka-kymminseurakunta.fi](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi).

Messu striimattuna osoitteessa [www.kotka-kymminseurakunta.fi](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi) sunnuntaisin klo 10 Langinkosken kirkosta. (Huomioi poikkeusajat, ei su 9.4.)

- Arjen Hengähdys rauhan puolesta -rukoushetki ja ehtoollinen Kotkan srk-keskuksessa keskiviikkoisin klo 18.
- Pe 14.4. klo 18 Yhessä-perhemessu Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Mukana lapsikuoro, bändi.
- Su 16.4. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu. Mukana Toivonlaulajat.
- Su 16.4. klo 13 Messu Kymin kirkossa.
- Su 16.4. klo 13 Haltijantien kyläkirkko Karhuvuoressa Haltijantien kerhohuoneessa.
- Su 16.4. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 23.4. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu. Messun jälkeen Ikäihmisten syntymäpäiväkahvit Toivonsalissa etukäteen ilmoittautuneille.
- Su 23.4. klo 13 Messu Kymin kirkossa. Kehitysvammaisten kirkkopyhä.
- Su 23.4. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa.
- To 27.4. klo 12 Kansallisen veteraanipäivän jumalanpalvelus Langinkosken kirkossa.
- Su 30.4. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu.
- Su 30.4. klo 13 Messu Kymin kirkossa. Mukana Toivonlaulajat. Messun jälkeen Ikäihmisten syntymäpäiväkahvit Helilän srk-talossa etukäteen ilmoittautuneille.
- Su 30.4. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa.
- Ke 3.5. klo 13 Ehtoolliskirkko Langinkosken kirkossa.
- Su 7.5. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu.
- Su 7.5. klo 13 Hiljaisuuden messu Kymin kirkossa.
- Su 7.5. klo 13 Haltijantien kyläkirkko Karhuvuoressa Haltijantien kerhohuoneessa.
- Su 7.5. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa. Messun jälkeen Ikäihmisten syntymäpäiväkahvit Kotkan srk-keskuksessa etukäteen ilmoittautuneille.
- Su 14.5. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu.
- Su 14.5. klo 13 Messu Kymin kirkossa.
- Su 14.5. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa. Mukana Ukulele-ryhmä. Avustamassa H14-ripariryhmä.
- To 18.5. klo 13 Helatorstain messu ja isosten siunaaminen Kymin kirkossa. Mukana bändi.
- Su 21.5. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Raamattu- ja rukouspiirien kirkkopyhä. Pyhäkoulu.
- Su 21.5. klo 13 Messu Kymin kirkossa. Kaatuneitten muistopäivä. Messun jälkeen kunniakäynti sankarihautausmaalla ja kirkkokahvit Helilän srk-talossa.
- Su 21.5. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa.
- Su 28.5. klo 10 Messu Langinkosken kirkossa. Pyhäkoulu.
- Su 28.5. klo 14 Talvirippikoulun konfirmaatiomessu Kymin kirkossa.
- Su 28.5. klo 17 Messu Kotkan srk-keskuksessa. Avustamassa H16-ripariryhmä

## SANA JA RUKOUS

- Keskiviikkoisin klo 20 Iltahartaus verkossa [www.facebook.com/kotkakymmi](http://www.facebook.com/kotkakymmi)
- Pe 31.3. klo 18 Sanan ja rukouksen ilta

- ”Jumala voi” Langinkosken kirkossa. Vieraana evankelista Pirkko Vesavaara. Laulua, opetusta, rukouspalvelu.
- Ma 3.4., 17.4., 1.5., 15.5. ja 29.5. klo 18.30-20.30 Healing Rooms -rukousklinikka Karhulan srk-keskuksessa. Rukoillaan puolestasi.
- To 6.4., 20.4. ja 4.5. klo 18 Sisälle sanaan -Raamattuluennot 1. Korintolaiskirjeestä Langinkosken kirkossa. Luennot pitävät Sleyen piirityöntekijä Lukas Brenner ja pastori Tero Hietanen. Keskusteluryhmät.
- Su 16.4. ja 21.5. klo 16 Siioninvirsiseurat Karhulantie 31, Boxilla.

## MUSIIKKI

- Su 23.4. klo 15 Pianotrion konsertti Karhulan srk-keskuksessa. Albert Sahlström, viulu, Mikael Loponen, piano ja Maria Morfin-Venäläinen, sello. Kahvitarjoilu väliajalla. Ohjelma 10 €.
- Ke 3.5. klo 18 Toivotuimmat rippikoululaulut -yhteislauluilta Langinkosken kirkossa. Lauletaan yhdessä niitä rakkaimpia riparilauluja! Mukana myös Ekamin 2. vuoden opiskelijoiden bändi.

## DIAKONIA

- To 30.3., 13.4 ja 27.4. klo 13-14.30 Karhulan Seniorikerho Alasalissa, Karhulantie 31.
- Ke 17.5. Seniorien retkipäivä Ristiniemeen. Bussien reittiakataulut kirkollisissa viikoilla 17 ja 18. Hinta 20 €. Ilm. 9.5 menn. p. 040 196 7505. Lisätietoja Anne Kuusisto p. 041 462 6215.
- Diakoniatyön vastaanoton ajanvaraus: p. 044 752 9525 ark. klo 11-12 tai 1.4. alk. netissä: <https://asiointi.katrina.fi/kotka>

## LÄHETYS

- Ke 19.4. klo 11 Lähetyslounas Karhulan srk-keskuksessa. Kaikille avoin ruokailu. Hapankaalikeitto. Tuotto lähetyksen hyväksi.
- La 13.5. klo 13-15 Lähetystilaisuus, Iisakki Saaren vierailu Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Vieraana uusi nimikkolähettimme (MAF) Iisakki Saari.

## AIKUISET

- Katso kaikki viikkotoiminta osoitteesta [www.kotka-kymminseurakunta.fi/aikuisille](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/aikuisille)
- Keskiviikkoisin klo 10-12 Kaikille avoin Olohuone Karhulan srk-keskuksessa. Hartaushetki klo 11.
  - To 30.3. ja 20.4. klo 17 Naisten saunailta Höyterin leirikeskuksessa. Yhteiskuljetus 5 €. Lähtö klo 16.30 Kotkan srk-keskus. Bussi ajaa reittiä Langinkosken kirkon pysäkki-Karhuvuori-Karhulan srk-keskus-Höyteri. Ilm. viim ed. päivänä os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/saunailat](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/saunailat) tai puh. 040 196 7505.
  - Pe 31.3., 28.4. ja 26.5. klo 8.30 Miesten aamu Karhulantie 31, Alasalissa.
  - Ti 4.4. klo 17 Peace United -jalkapallo-tapahtuma naisille Ruonalan urheiluhallilla. Mukavaa yhdessäoloa naisille jalkapalloa pelaillen. Tarjolla pientä syötävää ja palkinnot kaikille osallistujille. Kerää kaveriporukka tai saavu vain paikalle. Tervetuloa!
  - To 13.4. ja 4.5. klo 16.30 Miesten saunailta Höyterin leirikeskuksessa. Meno omin kyydein.
  - La 22.4. Retki Haminaan ”Samalla pallolla” -kansainvälisen työn juhla- ja kahvittelumahdollisuus Lähetykskahvilassa. Tutustu ohjelmaan tarkemmin os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit) Lähemme yhdessä paikallisliikenteen bussilla 1 klo 11.05 Kotkasta, klo 11.25

- Karhulassa ja perillä Haminassa klo 11.55. Voit liittyä matkalle mukaan haluamaltasi linjan 1 pysäkiltä. Paluu klo 20.05 lähtevällä bussilla 1, joka on Kotkansaarella klo 20.55. Bussimatkalla on mukana pappi Maarit Alhosaari. Seurakunta tarjoaa puolet kyytimaksusta eli meno-paluun hinta on yht. 5 €. Kyytimaksu maksetaan Maaritille bussissa ja hän huolehtii matkojen maksamisesta kuljettajalle. Ilm. 5.4. menn. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit) tai puh. 040 196 7505.
- La 6.5. klo 17-19 Tervetuloa Kolmekymppisille! Kotkan srk-keskukselle. Tapahtuma on tarkoitettu tänä vuonna 30 vuotta täyttävälle. Alkumaljat n. klo 17, jonka jälkeen tarjolla buffet-ruokailu ruokajuomineen. Mika Nuorva Trio n. klo 18. Tapahtumassa on mahdollisuus lapsiparkkiin 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille. Ilm. viim. ma 24.4. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/kolmekymppiset](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/kolmekymppiset). Tapahtuma on päihtetön ja maksuton.
- 26.-28.5. Hiljaisuuden retriitti Ristiniemen leirikeskuksessa. Hinta täysihoidolla, omin lakanoin 50 €. Vetäjänä Maarit Alhosaari. Ilm. 23.4. menn. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/retriitti](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/retriitti)

## NUORET

Katso viikkotoiminta osoitteesta [www.kotka-kymminseurakunta.fi/nuoret](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/nuoret)

## LAPSET JA PERHEET

Tarkemmat tiedot löydät Facebookista: Kotka-Kymin lapsi- ja perhetyo sekä nettisivuilta os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/lastenkerhot](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/lastenkerhot)

- Kiertävät iltaperhekerhot: Ke 5.4. klo 17 Jäppilän kerhotilassa Jäppilän vanhalla koululla. Pääsiäisaskartelua. Tarjolla iltapuuro.
- Ke 19.4. klo 17 Tavastilan päiväkerhotilassa, Tavastilantie 225. Tarjolla iltapuuro.
- Ke 3.5. klo 17 Ristinkallion kerhotilassa, Pahlakatu 4. Ohjelmassa kevatlauluja. Tarjolla iltapuuro.
- Ke 17.5. klo 17 Santalahden rannan leikkipuistossa. Ohjelmassa pihapelejä- ja leikkejä. Makkaranpaisto mahdollisuus.
- Ma 3.4. klo 17.30 Perheiden pääsiäiskirkko Kymin kirkossa.
- Ma 1.5. klo 12-16.30 Koko perheen Vapputapahtuma Kymin kirkonmäellä. Pekka Laukkarisen konsertit klo 13 lapsille ja klo 15.30 nuorille ja aikuisille Kymin kirkossa. Pihassa Hemböle, rastirata lapsille, kahvi- ja mehutarjoilu, käsitöiden ja siman myyntiä lähetyksen hyväksi.
- La 6.5. klo 14 Kastepäivä Langinkosken kirkolla. Kastepäivä tarjoaa mahdollisuuden valmiiseen kastejuhlaan. Ilm. 23.4. menn. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/kastepaiva](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/kastepaiva). Lisätiedot [anne.laheniemi@evl.fi](mailto:anne.laheniemi@evl.fi) tai p. 044 752 9499.
- La 6.5. klo 9-16 Luontoliikuntapäivä perheille Ristiniemen kurssikeskuksessa. (enn. ilm. [www.kotka-kymminseurakunta.fi](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi))
- Ke 31.5. klo 17.30 Kerhojen kevätkirkko Kymin kirkossa.

## MUUT

- Arkiruokailut: to klo 12-13 Karhulan srk-keskuksessa pe klo 12-13 Kotkan srk-keskuksessa Arkiruokailu on kaikille avoin kotiruokailu. Hinta työttömille ja vähävaraisille 1,50 €, muille 5 €.
- Ke klo 17 Meijän keittiö -yhteisöllinen ruokailu Langinkosken kirkon Toivonsalissa. Hinta 5 €/hlö, lapset alle 18 v. aikuisen seurassa ilmaiseksi.



## RETKI VALAMON LUOSTARIIN

Retki Valamon luostariin 5.- 6.6. Lähtö ma 5.6. klo 9 Kotkan srk-keskus-klo 9.10 Langinkosken kirkon pysäkki-klo 9.20 Karhulan linja-autoasema. Ohjelmassa Kirkkokierros ja Viinikierros. Omatoimisesti voi tutustua Martta Wendelinin näyttelyyn. Vierailemme lähtöpäivänä myös Lintulan luostarissa. Matkan hinta (lähtijöitä väh. 40) 128 € yöpyminen vierasmajassa 2hh (lisämaksusta 1hh) 144 € Luostarihotellissa 2hh, (lisämaksusta 1hh) Matkan hintaan kuuluu yksi lounas Valamossa ja aamiainen. Ilm. 5.5. menn. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/matkatjaleirit) tai puhelimitse p. 040 196 7505.



## TOIVOTUIMMAT RIPPIKOULULAULUT YHTEISLAULUILTA

Ke 3.5. klo 18 Toivotuimmat rippikoululaulut -yhteislauluilta Langinkosken kirkossa. Lauletaan yhdessä niitä rakkaimpia riparilauluja! Mukana myös Ekamin 2. vuoden opiskelijoiden bändi.



## KASTEPÄIVÄ

La 6.5. klo 14 Kastepäivä Langinkosken kirkolla. Kastepäivä tarjoaa mahdollisuuden valmiiseen kastejuhlaan. Ilm. 23.4. menn. os. [www.kotka-kymminseurakunta.fi/kastepaiva](http://www.kotka-kymminseurakunta.fi/kastepaiva). Lisätiedot [anne.laheniemi@evl.fi](mailto:anne.laheniemi@evl.fi) tai p. 044 752 9499.

# Millaisen piispan saamme?

**Mikkelin hiippakunnassa valitaan uusi piispa tänä keväänä. Kysymme piispaehdokailta, millaisen piispan hänestä saisimme.**

Teksti Krista Eskelinen, kuvat Ehdokkaiden arkistot



## **Pekka Huokuna**

### **Millaisen piispan sinusta saisimme, Pekka Huokuna?**

Kokeneen piispan, joka tuntee kirkon toimintaa ja hallintoa varsin laajasti. Olen vahvasti henkisesti sitoutunut Mikkelin hiippakuntaan, vaikka olen ollut töissä jo liki 15 vuotta muualla. Lisäksi arvostan jumalanpalveluselämää ja tulevaisuuteen suuntaavaa työtä.

### **Millaisia asioita haluaisit olla nostamassa yleiseen keskusteluun?**

Hiippakunnan tasolla ottaisin kantaa yhteiskunnallisiin asioihin, joihin kirkko järkevästi linkittyy. Valtakunnallisesti piispoilla on tärkeä roolinsa kokonaiskirkon viestien tulossa julkisuuteen. Viestinnän tulee olla fokuoituja ja yhteiseen työnjakoon pohjautuvaa.

### **Entä mikä jurppii kirkon julkisuuskuvassa?**

Kokonaiskirkollisessa keskustelussa esiin nousevat helposti kriittiset näkökannat ja kriisit. On ihmisiä, jotka ovat pettyneet kirkon kannanottoihin tai joita kirkko ei kiinnosta. Kriittisiin näkökantoihin voivat vaikuttaa myös yksittäisten ihmisten kannanotot. Paikallisseurakuntien julkisuuskuvaa sen sijaan vaihtelee enemmän sen mukaan, millaisia seurakunnat ovat ja kuinka ne ovat löytäneet osansa paikallisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa. On parempi lähteä parantamaan kirkkoa kuin sen julkisuuskuvaa. Kun teemme mielekkäitä asioita, joilla on merkitystä ihmisille, myös mielikuva kirkosta voi muuttua.

### **Samaa sukupuolta olevien kirkollisesta vihkimisestä on keskusteltu vuosia. Miten asemoisit itseäsi piispana suhteessa kirkossa vallitsevaan sisäiseen erimielisyyteen?**

Kysymys avioliittoon vihkimisestä ei ole vain opillinen asia. Se koskettaa syvästi erilaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. Edustan avioliittokysymyksessä kirkon virallista kantaa. Mielestäni kirkossa on kuitenkin syytä ottaa todesta myös se tosiasia, että suuri osa kirkon jäsenistä hyväksyy samaa sukupuolta olevien pariin kirkollisen vihkimisen. Kirkon sisällä olevat vastakkaiset käsitykset avioliitosta asettavat erityisen haasteen yhteyden etsimiselle ja rakentamiselle. Tässä tilanteessa on syytä korostaa sitä, mikä meitä yhdistää eikä sitä, mikä erottaa.

### **Kirkossa kannetaan huolta "väliinpuotoajista", joita kirkon sanoma ei kiinnosta. Pyrkiikö ja pystyykö kirkko olemaan vielä "koko kansan kirkko"?**

Elämme moniarvoisessa yhteiskunnassa, jossa kirkolla ei ole enää itsestään selvää roolia. Se ei sinänsä ole huono asia, evankeliumi levisi apostolien aikaan laajalti juuri moniarvoisessa yhteiskunnassa. Tässä ajassa kirkolla voi hyvinkin olla merkittävä rooli ihmisten elämässä, mutta meidän pitää ottaa vakavasti se, mihin uskomme. Meidän on tuotava tärkeitä asioita ja arvomme uudella tavalla esiin. Samalla meidän on syytä kuulla, mitkä asiat muille ovat tärkeitä. Suomalainen yhteiskunta on rakennettu pitkälti kristillisten arvojen perustalle. Näitä arvoja, esimerkiksi uskonnonvapautta ja ihmisarvoa on syytä edelleenkin pitää esillä. Kirkon jäsenyys ei saisi olla sisäänpäin kääntynyttä ja ulossulkevaa vaan sen täytyy avautua ulospäin ja kutsua ihmisiä mukaan.

### **Mikä on kirkon tärkein tehtävä?**

Evankeliumin esillä pitäminen niin, että ihmisiä rohkaistaan uskomaan Jumalaan, rakastamaan lähimmäisiä ja pitämään huolta luomakunnasta.



## **Sammeli Juntunen**

### **Millaisen piispan sinusta saisimme, Sammeli Juntunen?**

Olin piispa, jonka intohimona on teologia. Haluaisin teologisella osaamisellaan palvella seurakuntia ja pappeja niin, että nämä osaisivat pitää Jumalan sanaa esillä sen aidossa ja nykypäivänä ymmärrettävässä muodossa. Mielestäni kirkon sanoma on jäämässä nyt lapsipuolen asemaan.

### **Millaisia asioita haluaisit olla nostamassa yleiseen keskusteluun?**

Yleiseen keskusteluun tahtoisin nostaa esiin kirkon sanoman: mitä se on, mitä se ei ole, onko se totta, mikä sitä uhkaa ja miten sitä voi tehdä ymmärrettäväksi niin, ettei sanoma muuttuisi saduksi aikuisten mielissä.

### **Entä mikä jurppii kirkon julkisuuskuvassa?**

Ainakin se, että avioliittokysymyksestä on tehty niin keskeinen asia. Myöskin rohkeuden puute. Kirkko kysyy monessa asiassa vähän liikaa muilta, millainen sen tulisi olla. Toki tietoa tarvitaan muualtakin, muttei kirkon tarvitse täysin muotoutua sen mukaan.

### **Samaa sukupuolta olevien kirkollisesta vihkimisestä on keskusteltu vuosia. Miten asemoisit itseäsi piispana suhteessa kirkossa vallitsevaan sisäiseen erimielisyyteen?**

Olin aika lailla samoilla linjoilla piispa Seppo Häkkisen kanssa; pidetään kiinni yhteisestä päätöksenteosta. Jos siitä luovutaan, olemme pian kuin villissä lännessä. Julkisena organisaationa kirkon on pidettävä kiinni päätöksistään. Avioliitto on kirkolle opillinen kysymys ja Raamattu ylin auktoriteetti. Asia ei siis ole yksittäisen papin tai seurakunnan päätettävissä.

### **Kirkossa kannetaan huolta "väliinpuotoajista", joita kirkon sanoma ei kiinnosta. Pyrkiikö ja pystyykö kirkko olemaan vielä "koko kansan kirkko"?**

Minusta on täysin ymmärrettävää, että vain perinne tai tapa ei riitä kirkossa pysymisen syyksi. Olenneista on, että sanoma kolahtaa henkilökohtaisesti omassa elämässä ja että kirkon kautta saa yhteyden Jumalaan. Kirkon olisi nyt otettava muutos todesta; ensinnäkin ei enää mentävä vain sillä ajatuksella, että uskonto ei ole hävinnyt vaan muuttanut muotoaan. Pysyykö kirkko muutoksen perässä? Jos uskonto ei enää kiinnosta ihmisiä, miksi mennään nykyisellä strategialla? Jeesukselle ja apostoleille uskonto käsitteenä ei ollut niinkään oleellinen.

Kansankirkkoideasta voisi mielestäni jossain mielessä jo luopua tai ainakin sitä voisi muuttaa. Kannatan ajatusta, ettei kristinuskoa mielletäisi vain uskovaisille vaan ihan tavallisille ihmisille kuuluvana asiana. Nykypäivänä vesitetään kansankirkon sanoma lähes sellaiseksi, ettei sitä oikeastaan enää ole.

Ainut mahdollisuus palvella kansaa on tuoda esiin Kristusta. Kirkon ei pitäisi pelätä Hänestä kertovan sanoman julkista esillä pitämistä.

### **Mikä on kirkon tärkein tehtävä?**

Tuli mieleen Markuksen evankeliumi, jonka mukaan Jeesus kutsui 12 opetuslastaan olemaan kanssaan lähettääkseen heidät toteuttamaan lähetyksensä. Tehtävä lähtee olemisesta; olemme Kristuksen kanssa yhteydessä toisiimme. Teemme tehtävää, joka on evankeliumin esillä pitäminen ja rakkauten teoilla auttaminen.

Kirkon tärkein tehtävä on tuoda ihmisille yhteys Jumalaan, että heillä olisi elämäntarkekoitus ja rakkautta toisiinsa sekä Jumalaan.



## Mari Parkkinen

### Millaisen piispan sinusta saisimme, Mari Parkkinen?

Mikkelin hiippakunta saisi minusta arvojohtajan, joka käy dialogia, rakentaa siltoja ja innostaa rakentamaan yhteistä kirkkoa. Kirkko on murroksessa, joten on myös tärkeää uskaltaa katsoa rohkeasti tulevaisuuteen.

### Millaisia asioita haluaisit olla nostamassa yleiseen keskusteluun?

Tehtävämme on viedä evankeliumia eteenpäin. Kokonaiskirkollisella tasolla nostaisin esiin hengellisyyden moninaisuuden, etsimisen ja löytämisen näkökulmat sekä positiivisen uskonnonvapauden. Kirkko on edelleen merkityksellinen monelle. Kirkon sisäiseen dialogiin nostaisin erilaisuuden hyväksymisen rikkautena sekä kirkon rakenteisiin ja tulevaisuuden näkyymiin liittyvät teemat. Keskustelun tulee aina olla kunnioittavaa, rakentavaa ja rohkeavaa.

### Entä mikä jurppii kirkon julkisuuskuvassa?

Avioliittokysymyksen alle hautautuu kaikki se upea työ, jota seurakunnissa tehdään. Sitä kaikkea muuta pitäisi nostaa enemmän: mitä tehdään perheiden, lasten ja nuorten kanssa.

### Samaa sukupuolta olevien kirkollisesta vihkimisestä on keskusteltu vuosia. Miten asemoisit itseäsi piispana suhteessa kirkossa vallitsevaan sisäiseen erimielisyyteen?

Arvostan avioliittoa ja olen valmis odottamaan asiasta yhteistä päätöstä kirkon tasolla. Toivon kuitenkin, että samaa sukupuolta olevien avioliitto olisi kirkossa mahdollista. Papihostalla täytyisi silti säilyä asian suhteen omantunnonvapaus.

### Kirkossa kannetaan huolta "väliinpuotoajista", joita kirkon sanoma ei kiinnosta. Pyrkikö ja pystyykö kirkko olemaan vielä "koko kansan kirkko"?

Ketään ei voi väkisin pitää kirkon jäsenenä. On rohkeasti katsottava tätäkin asiaa ja sanottava meidän viestiä tavalla, joka tulee tässä ajassa ymmärretyksi. Näin Lutherkin teki. Ihmisiä pitää rohkaista kysymään, pohtimaan ja etsimään. Aika, jossa kaikki vastaukset annetaan valmiina, on mennyttä. Tässäkin on löydettävä dialogiyhteys. Tärkein viestimme on edelleen Jumalan armo ja rakkaus. Uskon tulee kuitenkin näkyä myös arjessa: perheistä huolehtimisessa, diakoniatyössä, nuorten ja lasten toiminnassa. Pelkän opin esillä pitäminen kaventaa pahimmassa tapauksessa kirkon pieneksi oikeassa olevien piiriksi. Silloin viestin ydin on menetetty. Pitää miettiä, mitä tässä ajassa ja näiden asioiden keskellä on sanan siirtäminen kansan kielelle.

### Mikä on kirkon tärkein tehtävä maailmassa?

Armon ja rakkauden näkökulma on mahdollisuus muistaa joka ikinen kerta, kun kohtaa ihmisen. Ihminen saa niin paljon enemmän, kun kohtaa toisen kauniisti. Kristinuskon ytimessä on, että pidämme toisistamme huolta.

## PIISPANVAALIT

- Mikkelin hiippakunnan piispanvaali toimitetaan 25.5.2023. Nykyinen piispa Seppo Häkkinen jää eläkkeelle syyskuun alussa 2023.
- Jos kukaan ehdokkaista ei saa yli puolta äänistä, järjestetään toiset vaalit kahden eniten ääniä saaneen ehdokkaan kesken 16.6.2023.
- Äänioikeutettuja ovat kaikki hiippakunnan papit ja virassa olevat lehtorit sekä tätä joukkoa vastaava määrä maallikkovalitsijoita.
- Maallikkovalitsijoihin kuuluvat kirkolliskokousedustajat, lakimiesasessori sekä hiippakuntavaltuuston, kirkkohallituksen täysistunnon ja tuomiokapitulien maallikkojäsenet. Lisäksi alueen seurakunnista on valittu yhteensä 531 maallikkovalitsijaa.
- Piispanvaalien ehdokkaiden taustalla on valitsijayhdistykset, joissa on vähintään 30 äänioikeutettua. Vain valitsijayhdistykset pystyvät asettamaan papin ehdolle vaaliin.



## Pekka Särkiö

### Millaisen piispan sinusta saisimme, Pekka Särkiö?

Ahkeran, kuuntelevan ja seurakuntatyötä rakastavan. Tulen hyvin ihmisten kanssa toimeen ja haluan toimia sillanrakentajana. Olen sitoutunut kirkon uskoon ja tunnen seurakuntien todellisuuden. Minulla on kokemusta kirkon eri tasoilta yli 30 vuoden ajalta.

### Millaisia asioita haluaisit olla nostamassa yleiseen keskusteluun?

Haluan pitää esillä toivon ja rohkeuden viestiä kriisien maailmassa, evankeliumia Jumalan armosta Jeesuksessa. Haluan torjua polarisaatiota ja rakentaa ymmärrystä eri tavoin ajattelevien kesken. Haluan myös edistää henkistä kriisinkestävyttä. Olen aktiivinen yhteiskunnallinen keskustelija. Läheisiä teemoja minulle ovat esimerkiksi luonnon kestävyys, kestävä elämäntapa, perheiden tukeminen, huoltovarmuus ja omavarainen ruoantuotanto, historia ja kulttuuri.

### Entä mikä jurppii kirkon julkisuuskuvassa?

Kirkon yhteiskunnallinen merkittävyys mahdollistaisi monipuolisen uskontojournalismin, kuten vaikka brittiläisissä tai saksalaisissa laatulehdissä. Käytännössä media punnitsee, millaiset aiheet ovat korrekkeja ja suotavia. Media nostaa toistuvasti esille teemoja, jotka polarisoivat yhteiskuntaa ja kirkkoa. Kirkosta nostetaan esille ongelmia, ei niinkään onnistumisia. Kirkko saattaa näyttytyä mediassa riittaisena tai ihmisoikeuksien polkijana ja silloin kirkon varsinainen sanoma tai toiminta tulee vain harvoin esille.

### Samaa sukupuolta olevien kirkollisesta vihkimisestä on keskusteltu vuosia. Miten asemoisit itseäsi piispana suhteessa kirkossa vallitsevaan sisäiseen erimielisyyteen?

Eri kantojen edustajien on löydettävä keinot elää samassa kirkossa. Tämän eteen tahdon tehdä työtä. Samanaikaisesti on tunnustettava kaikille ihmisille kuuluva täysi ihmisarvo ja toisaalta kirkossa voimassa oleva avioliittokäsitys miehen ja naisen välisenä.

Kaikkien seurakuntalaisten on voitava tuntea, että he ovat tervetulleita ja hyväksytyksi. Asia koskettaa syvältä monia omakohtaisesti. Ketään ei pidä jättää yhteyden ulkopuolelle. Kirkon on vahvistettava seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen osallisuuden kokemusta.

Olen kirkon voimassa olevan avioliittokäsityksen kannalla. Samalla näen, että tässä asiassa on päästävä yhdessä eteenpäin. Sitoudun muiden piispojen kanssa etsimään ratkaisua, jotta kirkko pysyisi koossa ja vastaisi ihmisten hengellisiin tarpeisiin.

### Kirkossa kannetaan huolta "väliinpuotoajista", joita kirkon sanoma ei kiinnosta. Pyrkikö ja pystyykö kirkko olemaan vielä "koko kansan kirkko"?

Suuret kysymykset elämän tarkoituksesta, Jumalasta ja Jumalan tahdosta oman elämän suhteen nousevat aina uudelleen esille, etenkin kriisiaikoina. Kirkon on etsittävä yhteyttä aina uusiin sukupolviin ja löydettävä kohtaamisen taso myös uskontokulttuurin ja arvomuutosten keskellä. Evankeliumin sanoma säilyy, vaikka keinot sen välittämisessä uudistuvat. Kirkon on edelleen pyrittävä olemaan mahdollisimman monien kirkko, vaikka kulttuurin pirstaloituminen vaikeuttaa sitä.

### Mikä on kirkon tärkein tehtävä maailmassa?

Kirkon tärkein tehtävä on pitää esillä evankeliumia Kristuksesta sanoin ja teoin. Lähimmäisten palvelu lähtee messusta ja ehtoollispöydästä. Augsburgin tunnustuksen VII artiklan mukaan "Kirkko on pyhien yhteisö, jossa evankeliumia puhtaasti julistetaan ja sakramentit oikein toimitetaan." Siten Sana luo kirkon. Tästä perustasta seuraa toivon välittäminen sekä muut kirkon tehtävät kuten diakoninen apu ihmisen elämässä. Ilman edellistä perustaa ei kuitenkaan ole varsinaista kirkkoa.

Ehdokkaiden pidemmät haastattelut osoitteessa [www.kotka-kyminseurakunta.fi/osviitta](http://www.kotka-kyminseurakunta.fi/osviitta)



Minni Kuisma aloittaa Kotka-Kymin seurakunnan kirkkovaltuustossa toisen ja Mikko Hauhia kolmannen kautensa.

## Tasa-arvon edistämisen puolesta

**Kotka-Kymin seurakunnan kirkkovaltuutettujen Minni Kuisman ja Mikko Hauhian mielestä seurakunnan tulisi jalkautua nykyistä paremmin ihmisten pariin.**

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Epäilykselle ei jää sijaa.

Sekä toista kautta Kotka-Kymin seurakunnan kirkkovaltuustossa aloittava **Minni Kuisma** että kolmatta kautta käynnistävä **Mikko Hauhia** ovat ehdottomasti sitä mieltä, että kirkon tulisi ruveta vihkimään samaa sukupuolta olevia ihmisiä.

Eduskunnan hyväksymän avioliittolain mukaan samaa sukupuolta olevat ovat voineet solmia avioliiton jo vuodesta 2017 lähtien.

Poliittisesti sitoutumattomalta Uusi toivo-listalta kirkkovaltuustoon valittu Hauhia nimeää tasa-arvon edistämisen yhden alkaneen valtuustokauden painopisteenalueeksi.

Niin ikään sitoutumattomalta Seurakunnan Uudistajat -listalta valituksi tullut Kuisma puolestaan sanoo, että samaa sukupuolta olevien vihkiminen repii kirkkoa kahteen eri leiriin aivan kuten naispappeus aikoinaan.

– Kahtiajako näkyy seurakuntien eri tasoilla. Meidän tulisi hyväksyä seurakunnan pariin tasavertaisina kaikki juuri sellaisina kuin he ovat.

### Huutoa norsunluutorneista

Mikko Hauhia korostaa, että samaa sukupuolta olevien vihkimistä käsiteltäessä seurakunnan pitäisi kuunnella nykyistä paremmin ihmisiä, joita asia henkilökoh-

taisesti koskettaa.

– Se olisi johdonmukaista pyrkimystä kohti tasa-arvoa. ”Norsunluutorneista huutamalla” ei tosin edesauteta mitään muutakaan asiaa, Hauhia toteaa.

Minni Kuisman mielestä se, että valtuutetut pääsivät jo viime toimintakaudella rekrytoimaan seurakunnan työntekijöitä, on ollut hyvin merkittävä asia.



**Meidän tulisi hyväksyä seurakunnan pariin tasavertaisina kaikki juuri sellaisina kuin he ovat.**

– **Minni Kuisma**

– Työntekijöiden rekrytoiminen näkyy ja vaikuttaa kaikilla seurakunnan toimintasoilla, Kuisma sanoo.

– Kun vielä pyrimme mahdollisuuksiemme mukaan anonyymiin rekrytointiin, niin sekin on tasa-arvoa edistävää kehitystä, Hauhia lisää.

### Toiminnot turvattava!

Minni Kuisma ja Mikko Hauhian mukaan tulevalla toimintakaudella on syytä selvittää seurakunnan toimintojen vaikuttavuutta.

Kuisma sanoo, että toimintalinjojen selkeyttämisen myötä on helpompi laatia henkilöstösuunnitelmia.

– Tarvitsemme lisää tietoa, jotta voimme päättää, minne seurakunnassa halutaan panostaa.

Hauhia korostaa, että tarkalla henkilöstösuunnittelulla täytyy taata se, että seurakunnan perustoiminnot säilyvät resurssien hupenemisesta huolimatta. Hauhian mukaan seurakunnan toiminta on painottunut Kotkan itäisiin osiin, mikä on heikentänyt seurakunnan palvelujen saatavuutta.

– Toiminnan vieminen eri kaupunginosaan ei tarkoita sitä, että seurakunnan tarvitsisi omistaa tiloja. Musiikkitoiminnot ovat seurakunnan toiminnoista helpoiten lähestyttävä elementti. Musiikkitahtumia voisi olla enemmänkin ja mitä erilaisimmassa paikoissa.

### Yksinäisyyden torjumista

Kotka-Kymin seurakunnan viime toimintakaudella päivitettiin seurakunnan strategiasta yksinäisyyden torjumista käsittelevä osuus.

Sekä Minni Kuisma että Mikko Hauhia ovat kuitenkin sitä mieltä, että yksinäisyyden torjumista ei huomioida tänä päivänä tarpeeksi.

– Vaikka meillä on somet ja muut härpäkkeet, niin ihmiset ovat yksinäisempiä kuin koskaan, Hauhia toteaa.

Kuisma kertoo, että seurakunnan diakoniatyöhön tulee pian saamaan perinteisen puhelinyhteyden lisäksi yhteyden myös sähköisellä ajanvarauksella, jotka täydentävät hänen mukaansa toisiaan.

– Toisaalta tarvetta on myös yhä vapaaehtoiselle ystävöitymislle vanhusten parissa.

Kuisman ja Hauhian mukaan diakoniatyötä arvostetaan, mutta sitä ei nosteta esille sen ansaitsemalla tavalla.

Hauhia sanoo, että seurakunnan pitäisi tulla enemmän ulos ”omasta kuplastaan”, että saataisiin enemmän kosketuspintaa seurakuntalaisiin.

– Seurakunnan on kuuluttava ja näytävä siellä, missä ihmisetkin ovat. Ja me voimme hyvällä syyllä olla myös ylpeitä kaikista siitä, mitä me teemme.



Tuulikki Aksels ja Ilkka Nurmiraanta tutustuivat Siltakylän seurakuntatalon leikkihuoneen pehmoleluihin.

## Avoimuutta ja keskustelua

**Pyhtään seurakunnan johtavien luottamushenkilöiden Tuulikki Akselsin ja Ilkka Nurmiraannan mielestä seurakunta ei voi kilpailla "leivällä ja sirkushuveilla."**

Teksti ja kuva Ville Vanhala

Kolmatta kautta Pyhtään seurakunnan kirkkovaltuutettuna aloittavan **Ilkka Nurmiraannan** mielestä kirkon kuuluisi tänä päivänä kulkea hieman vastavirtaan nykyiseen maailmanmenoon nähden.

– Lienee syytä miettiä, miten paljon kirkon kannattaa mukautua pyrkiessään säilyttämään jäsenmääränsä.

Toiselle kaudelleen kirkkovaltuustoon valittu **Tuulikki Aksels** puolestaan sanoo, että kirkon ja seurakunnan pitäisi näkyä yhteiskunnassa nykyistä paremmin ja olla myös helpommin lähestyttävissä.

– Ihmiset eivät välttämättä ole tietoisia kaikista seurakunnan monipuolisista palveluista.

Aksels muistuttaa, että seurakunta tarjoaa kirkollisten toimitusten lisäksi esimerkiksi keskustelu- ja taloudellista apua ja tukea ja erilaisia kerhotoimintoja.

– Seurakunnan ei kuitenkaan pidä ruveta kilpailemaan leivällä ja sirkushuveilla, Aksels ja Nurmiraanta toteavat.

### **Poliittista polarisaatiota**

Kirkkovaltuuston puheenjohtajana aloittavalle Tuulikki Akselsille kokousten johtaminen on hänen muiden luottamustoimiensa ansiosta jo tuttua. Ilkka Nurmiraanta on sen sijaan ensimmäistä kertaa puheenjohtajistossa.

– Aika nöyrillä mielin ja kokeneemmilta neuvoja vastaanottaen lähdän tulevalle kaudelle, hän toteaa.

Sekä Aksels että Nurmiraanta toivovat Pyhtään seurakunnan uuteen kirkkovaltuustoon keskustelua ja avoimuutta.

– Kuppikuntaisuuden sijasta tilaa pitäisi riittää erilaisille näkemyksille, joiden pohjalta tehdään päätökset.

Nurmiraanta sanoo panneensa merkille, että Pyhtään pienessä seurakunnassa,



### **Puoluepolitiikalla ei pitäisi olla sijaa seurakunnassa.**

– **Ilkka Nurmiraanta**

missä seurakuntapäätäjät ovat hyvin pitkälti samoja kuin kunnalliset päätäjät, poliittinen polarisaatio vaikuttaa myös seurakunnan päätöksentekoon.

– Puoluepolitiikalla ei kuitenkaan pitäisi olla sijaa seurakunnassa.

### **Kallis ja arvokas kirkko**

Seurakunnan jäsenmäärän tasainen lasku ja sitä myöten verotulojen väheneminen on jo aiheuttanut taloudellista huolta Pyhtään seurakunnassa. Varsinkin

Pyhtään keskiaikaisen Pyhän Henrikin kivikirkon ylläpitäminen koettelee seurakunnan kassaa.

Vaikka paraikaa ikkunaremontin alla olevan kirkon kunnostukseen on haettu ja myös saatu ulkopuolista rahoitusta, Tuulikki Aksels ja Ilkka Nurmiraanta katsovat, että yhteiskunnan pitäisi osallistua nykyistä enemmän historiallisesti merkittävän rakennuksen ylläpitoon.

– Museoviraston suojeleman kohteen korjaustyöt vaativat erikoisosaamista, mikä taas nostaa kustannuksia, Nurmiraanta sanoo.

Hän ja Aksels kuitenkin muistuttavat, että kaikkia seurakunnan varoja ei voida käyttää kiinteistöjen ylläpitoon.

– Vaikka seinät olisivat miten hienot, niin tärkeämpää on se, että seinien sisällä on ihmisten tarvitsemia palveluita.

### **Kaksikielistä arkea**

Tuulikki Aksels ja Ilkka Nurmiraanta kertovat, että eniten seurakuntalaiset ottavat heihin yhteyttä, kun kysymys on hautausmaista, kerhoista ja rippikouluista.

– Hautausmaalla käy enemmän ihmisiä kuin kirkossa, Nurmiraanta toteaa.

Akselsin mukaan pienen seurakunnan etuja on se, että seurakunnan luotta-

mushenkilöt ovat helposti tavoitettavissa, koska Pyhtään kokoisessa kunnassa ihmiset tuntevat hyvin pitkälti toisensa.

– Yhteyttä pidetään myös sosiaalisen median kautta. Jokainen yhteydenotto on tervetullut ja niitä saisi tulla enemmänkin niin somessa kuin kasvokkainkin.

Pyhtään seurakunta on Suomen itäisin kaksikielinen seurakunta. Nurmiraannan mukaan kaksikielisyys on seurakunnassa arkipäivää, mikä korostuu ainoastaan rekrytointitilanteissa.

– Ruotsinkielisillä on vahva edustus kirkkovaltuustossa. Kaksikielisyys on seurakunnallemme ehdottomasti rikkaus.



**Herra on todella noussut kulleista!**

**Luuk. 24:34**



**Ehtoollisen vastaanottamisen edellytys on usko, joka merkitsee Kristuksen sanaan luottamista. Siihen voi turvata hei kimmallakin uskolla. Ehtoollisen merkitystään ei tarvitse täysin ymmärtää.**

– Kimmo Enckell

Pastori Kimmo Enckell kokee ehtoollisen jälkeen suurta kiitollisuutta, ja tahtoo nauttia tunteesta hiljaisuudessa.

## Pyhydentunne kantaa vielä pitkään ehtoollisen jälkeenkin

**Kristuksen muistoateria on seurakuntalaiselle yhtä juhlaa.**

Teksti Hannele Niemi, kuva Emilia Pulkki

”Maksettu on velkani mun / ylistys olkoon Ristiinnaulitun.”

Virsi 960 kertoo olennaisen ehtoollisesta: Seurakuntalaiset vastaanottavat sen Kristuksen muistoksi, kiittäen hänen työtään. Riihikirkkohymninäkin tunnettu virsi on

Kotka-Kymin seurakuntapastori **Kimmo Enckellille** tärkeä ehtoollisvirsi. Ja ehtoollinen on hänelle aina kohokohta, johon messu huipentuu.

– Ehtoollisen olemus perustuu Kristuksen työhön. Kirkossa ehtoollinen on yhteinen kokemus, jossa Kristus on läsnä kahdella tapaa: ehtoollisaineissa – leivässä ja viinissä – näkyvänä sekä salattuna.

Jokainen ehtoollisen vastaanottaja saa sananmukaisesti Kristuksen ruumiin öylättinä eli leipänä ja veren viininä. Ne Jumalan Poika on uhrannut puolestamme. Ehtoollisessa seurakuntalaiset osallistuvat muisto- ja juhla-aterialle; syntien anteeksiantamuksen, sovituksen ja lunastuksen aterialle.

Ehtoollisen saavat kaikki seurakuntalaiset, myös rippikoulua käyvät, vaikka heitä ei olisi vielä konfirmoitu.

### Sinun puolestasi annettu

– Ehtoollisen vastaanottamisen edellytys on usko, joka merkitsee Kristuksen sanaan luottamista. Siihen voi turvata heikkomallakin uskolla. Ehtoollisen merkitystään ei tarvitse täysin ymmärtää. Ehtoollinen ja kaste ovat luterilaisen kirkon kaksi sakramenttia. Ehtoollista voivat pappien ohella jakaa ehtoollisavustajakoulutuksen käyneet seurakuntalaiset, mutta vain pappi voi konsekroida eli pyhittää leivän ja viinin. Leipää jakaessaan pappi lausuu: ”Herramme Jeesuksen Kristuksen ruumis, sinun puolestasi annettu.” Ja viiniä: ”Herramme Jeesuksen Kristuksen veri, sinun puolestasi vuodatettu.”

Ehtoollisen voi saada kirkon ulkopuolellakin, kuten kotona tai sairaalassa. Intinktiomalja pikkupikareineen kulkee helposti papin mukana. Leivän voi myös kastaa viiniin.

Usein messun jälkeen pastori Enckell lähtee ajamaan Järvenpään, toiseen kotiin, missä puoliso ja koira asuvat.

– Ehtoollisen jälkeen oloni on kokonaisvaltaisen hyvä ja kiitollinen. Pyhydentunne kantaa pitkään, ja haluan nauttia siitä hiljaisuudessa. Autossani ei silloin soi musiikki.

### Askelma kerrallaan edeten

Vuoden alussa Kotka-Kymin seurakunnassa määräaikaisena pastorina aloittanut Kimmo Enckell ehti kulkea monivaiheisen matkan ennen pappisvihkimystään. Hän syntyi Lahdessa vuonna 1961, suuntasi peruskoulusta suoraan työelämään, ja on ehtinyt toimia niin terveyskeskustahtimestarina ja hoitoapulaisena kuin mielenterveyshoitajana ja musiikkiterapeutina.

Musiikki on punainen lanka, joka nyt sitoo yhteen myös kirkon töitä. Kitaraa, rumpuja ja bassoa soittava mies myös laulaa, mutta ...

– Messussa resitointi – laulaen lukeminen – ei ihan vielä ole hallussa.

Tulevaa pappisuraa saattoi enteillä pojan kuusivuotiaana suorittama vihkiminen leikeissä naapurinlasten kanssa. Suunta ei silti ollut selvä edes teologianopinnojen jälkeen.

– Askelma kerrallaan on edetty, toteaa Enckell, jota papin rooli on aina kiinnostanut. Elokuvasa Täällä pohjantähden alla hän seurasi erityisesti rovasti Lauri Salpakaria.

– Olen perusluterilainen, ilman herätystaustaa. Körttiläisyyden henki kyllä tuntuu läheiseltä: Seinät leveällä, katto korkealla.

### Tarjous, josta ei kieltäydytä

Kahdeksan vuoden – työn ohessa – opintojen päätteeksi, vuonna 2016 Helsingin yliopiston teologisesta tiedekunnasta maisteriksi valmistunut Enckell päätyi nykytyöhönsä pitkän kaavan kautta. Hän ehti viidessä vuodessa hakea toistasataa työpaikkaa, ja lähes luovuttaa, kunnes Hollolan kirkkoherra tarjosi sijaisuutta. Pappisvihkimyksen Enckell sai toukuussa 2022.

Loppuvuodesta hänelle tehtiin tarjous, josta ei voinut kieltäytyä. Nyt järvenpääläinen on hyvää vauhtia kotkalaistumassa.

– Minut on otettu hyvin vastaan. Diakoninavastuualuekin tuntuu omalta. Ja meri on ihan huippujuttu!

130 kilometriä Järvenpään taittuu usein Westie-koira Aamoksen kanssa. Yksi autokin meni lunastukseen Enckellin jouduttua ketjukolariin.

– Kenellekään ei onneksi käynyt mitään. Ja autohan on pelkkää peltiä.